

5

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

ročník 11
2005

Výsledky hospodaření LČR za rok 2004

Velké šance Lesů České republiky

Dřevařský export a import České republiky

Efektivní prodej slabého borového dříví

Environmentální politika ve Slovenské republice

Trofeje

Hodnocení trofejí u příležitosti mezinárodní výstavy
Natura Viva 2005 – Lysá nad Labem, 27. května – 4. června 2005
(Lysá nad Labem 5. – 9. 4. 2005)

Kapitální muflon ze Staré obory bude mít na štítku napsáno 234,25 CIC;
Lovu zdar

Ozdobou mezinárodní výstavy Natura Viva 2005 budou jistě trofeje poněšických jelenů, které ozdobí expozici Lesů České republiky, s. p.

Velkým lákadlem všech myslivců budou zlaté srnčí trofeje; a bude to stát za to, vždyť srnec žije snad v každém revíru od Šumavy až po Beskydy

Každá trofej byla očíslována pořadovým číslem při převzetí a řádně uložena, aby nedošlo k poškození; oko lovce se smálo

ÚVODNÍ SLOVO

Milé kolegyně a kolegové, vážení čtenáři,

dostává se mi historicky první příležitosti Vás pozdravit a oslovit prostřednictvím časopisu Lesu zdar z pozice generálního ředitele státního podniku Lesy České republiky.

Úvodem Vám chci poděkovat za Vaši dosavadní spolupráci, kterou jsem měl čest s Vámi absolvovat na úseku výrobně-technickém.

V úvodníku březnového vydání Lesu zdar jsem Vás informoval o pozitivním vývoji v oblasti hospodářských výsledků LČR; posléze ve vydání únorovém jak o osobním vnímání komplikací posledního období a jejich promítnutí do atmosféry uvnitř našeho podniku, tak o vědomí nelehkých podmínek zejména Vás, kteří zajišťujete provozní výkony LČR. Zároveň jsem Vás ubezpečil, že se budu snažit o realizaci kroků, které povedou k náležitému ocenění Vaší kvalitní poctivé práce, k náležitému promítnutí zvýšeného objemu úkolů a očekávané zvýšené prosperity LČR do Vašeho hodnocení. Vítězstvím v řádném výběrovém řízení MZe a následným jmenováním do funkce generálního ředitele se mi otevírá maximální prostor pro jejich uskutečnění.

Na platnosti však nepozbývá ani zdůraznění, že Vaším nejlepším příspěvkem k naplnění uvedených snahy bude plné ztotožnění se s deklarovanými strategickými cíli LČR, Váš aktivní a pozitivní přístup při řešení každodenních úkolů a plné pracovní nasazení jakož i pochopení objektivních problémů současné situace.

Tyto problémy aktuálně vnímám zejména v následujících vzájemně propojených rovinách: roviny obchodní strategie LČR (včetně otázky institutu tzv. „zpětného odkupu“), roviny smluvních vztahů LČR s dodavateli prací, roviny organizační struktury LČR (včetně otázky personálního a technického zázemí) a konečně roviny mediálního obrazu LČR.

Zatímco jsou představy a záměry při řešení problematiky prvních dvou rovin dostatečně známy, u zbývajících doposud uspokojivě deklarovány nebyly.

Chtěl bych proto potvrdit, že práce na dalších změnách v organizační struktuře LČR, jejichž realizace si vyžadá nejen další úsilí a časový a nový personální prostor, neustávají. S prvními výsledky budete v dohledné době seznámeni. Otázku neutěšeného mediálního obrazu LČR, který je však s ohledem na omezené možnosti našeho státního podniku a celkového společenského a politického prostředí v ČR řešitelný velmi obtížně, vnímám velmi intenzivně a nejen personální opatření na odboru tiskovém a propagačním jsou toho důkazem.

S návazností na uvedená slova bych si přál, abychom si všichni uvědomili, že právě výše jmenované společenské a politické prostředí ČR představuje závažný vnější prvek v systému řešení problematiky všech výše jmenovaných rovin LČR, který se v konečném efektu významně promítá do stavu a atmosféry celé naší firmy. Závěrem tedy připomínám, že jedině v jednotě, kvalitě a osobním nasazení nás všech, zaměstnanců státního podniku Lesy České republiky, vidím jeho silný vnitřní ekvivalent vedoucí k úspěšné budoucnosti LČR, v níž pevně věřím.

Ing. Vladimír Blahuta,
generální ředitel státního
podniku Lesy České republiky

Ilustrační foto na obálce: titulní strana – M. Hain
zadní strana – V. Havel

OBSAH

- 4 Výsledky hospodaření LČR
za rok 2004
- 6 Velké šance Lesů ČR
- 8 Dřevařský export a import ČR
- 11 Hledejme cestu k efektivnímu
prodeji slabého borového dříví
- 12 LČR startují další ročník
kampaně nejen pro veřejnost
- 14 V ekologické olympiádě
Libereckého kraje mnozí
studenti excelovali!
- 15 Dny s Lesy ČR
- 17 Jaro na Křemelné
- 18 Environmentální politika
ve Slovenské republice
- 20 Památné akáty
- 22 Nové knihy
- 23 LIGNA HANNOVER 2005
- 24 Napsali o nás

LESU ZDAR
Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce:
LČR, s. p., Přemyslova 1106,
501 68 Hradec Králové
tel.: + 420 495 860 265 (276)
fax.: + 420 495 262 391
e-mail: panenka@lesycr.cz , grepl@lesycr.cz

Vydává:
Lesy České republiky, s. p.
Přemyslova 1106, Hradec Králové 8
IČO: 42196451
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416
ISSN 1214-4835

Redakční rada:
Předseda: Ing. Václav Lidický
Členové: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír
Latner, CSc., Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří
Stonawski, Ing. Lubomír Šálek
Odpovědný redaktor: Ing. Jaroslav Karas
Redaktor: Jaroslav Panenka, Petr Grepl
Grafická úprava: DÖRLAND, spol. s r. o.

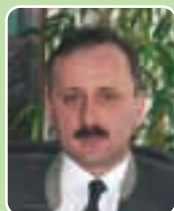
(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat
stanovisko vydavatele)

Tiskne:
Tiskárna Nové Město, s. r. o.,
Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce
(Uzávěrka příštího čísla 31. 5. 2005)

Rg1-1994

Generální ředitel Ing. Vladimír Blahuta

Narozen: 3. června 1963

Vzdělání:

- 09/1982 – 06/1986 • VŠZ BRNO-LDF- obor lesní inženýrství, titul Ing.
- 09/1978 – 06/1982 • Gymnázium

Praxe:

- 1986 • Severomoravské státní lesy Krnov (dále jen SmSL), Lesní závod (dále jen LZ) Frenštát p. R., polesí Hukvaldy, lesní
- 1986 – 1987 • základní vojenská služba
- 1987 – 1989 • SmSL, LZ Frenštát p.R., polesí Kozlovice, technik polesí
- 1989 – 1992 • SmSL, LZ Frýdek-Místek, samostatný odborný technický pracovník- technolog LZ
- 1992 • SmSL, LZ Frýdek-Místek, vedoucí provozního oddělení
- 1992 – 1993 • SmSL, LZ Frýdek-Místek, zástupce ředitele LZ, hlavní inženýr,
- 1993 – 1995 • Lesy Frýdek-Místek, a. s., zástupce ředitele divize Frýdek-Místek
- 1995 • Lesy Frýdek-Místek, a. s., ředitel divize Šenov
- 1995 – 2001 • Lesy Frýdek-Místek, a. s., ředitel divize Frýdek-Místek
- 2001 – 2002 • Lesy Frýdek-Místek, a. s., výrobní a obchodní ředitel Lesy Frýdek-Místek, a. s.
- 2002 – 2003 • CE WOOD, a. s., vedoucí střediska lesní výroby Frýdek-Místek
- 2003 • CE WOOD, a. s., zástupce pro myslivost
- 2003 – 2005 • Lesy České republiky, s. p., výrobně technický ředitel
- Lesy České republiky, s. p., pověřen výkonem funkce generálního ředitele
- 2005 • Generální ředitel

Výrobně – technický ředitel Ing. Karel Luňák

Narozen: 3. června 1959

Vzdělání:

- 1974 – 1978 • Střední lesnická škola Písek
- 1986 – 1991 • lesnická fakulta VŠZ Brno (dálkové studium)

Praxe:

- 1978 – 1980 • základní vojenská služba
- 1980 – 1983 • lesní a školkař, LZ Stříbro
- 1983 – 1989 • technik výroby pro těžební činnost, LZ Stříbro
- 1989 – 1991 • zástupce vedoucího lesní správy, LZ Stříbro
- 1991 – 1992 • referent odbytu a obchodu, LZ Stříbro
- 1992 – 2000 • zástupce lesního správce LS Stříbro
- 2001 – 2005 • oblastní inspektor, ředitel KI Plzeň

Výsledek hospodaření za rok 2004 a porovnání jeho dosavadního vývoje

Tak jako každý rok v tuto dobu (období dubna a počátku května) byly ukončeny závěrečné práce na účetní závěrce předcházejícího roku, roku 2004. Cílem hospodaření v roce 2004 bylo dosažení meziročně zlepšeného výsledku hospodaření s orientací na úsporu nákladů a zahájení prací na změně cenové a obchodní politiky s pozitivními dopady na výnosy.

Základním předpokladem splnění výše uvedených cílů bylo stanovení ukazatelů plánu a jejich nastavení pro jednotlivé organizační jednotky s podporou intranetových aplikací controllingu. Hlavním úkolem s ohledem na strukturu a požadovanou výši výnosů byl odhad vývoje průměrného zpeněžení dříví ve vztahu k celkové struktuře a objemu těžeb. Na základě těchto předpokladů byl stanoven maximální objem nákladů k zajištění stanoveného hospodářského výsledku. Časové řady vývoje výsledku hospodaření znázorňuje přiložená tabulka.

Výsledek hospodaření po zdanění byl v roce 2004 nejvyšší za poslední tři roky. Výsledek hospodaření je v každém roce výrazně ovlivňován tvorbou a čerpáním rezerv, zejména rezervou na pěstební činnost. V roce 2004 došlo k absolutnímu navýšení rezerv o 176,1 mil. Kč, což mělo dopad na zvýšení celkových nákladů. Provozní výsledek hospodaření 2004 očištěný o položky tvorby a čerpání rezerv se dostal z červených čísel a vzrostl o 500,5 mil. Kč.

Výnosy z provozní činnosti se zvýšily o 125,7 mil. Kč (4,96 mld. Kč). Náklady poklesly o 374,9 mil. Kč na 4,6 mld. Kč, na nejnižší úroveň za posledních 10 let. Zvýšení provozního výsledku hospodaření bez vlivu rezerv způsobil jak nárůst výnosů (o 2,6 %), tak pokles nákladů (o 7,6 %).

Vývoj finančních ukazatelů v roce 2004 byl výrazně určen opětovným dosažením zisku. Znamenal vrácení hodnot ukazatelů rentabilit na úroveň roku 2002. Nejpriznivějších

Tabulka: výsledek hospodaření (v tis. Kč)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
VH za účetní období	70 611	394 383	145 132	110 718	123 770	401 103
VH po zdanění bez rezerv	291 882	943 960	246 439	393 530	578 912	525 109
Provozní VH bez rezerv	273 053	878 055	218 090	313 677	456 129	614 083
Finanční VH	5 818	24 380	73 187	89 086	146 315	300 931
Mimořádný VH	36 602	353 263	570	5 483	-690	1 138

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
VH za účetní období	578 757	603 747	594 527	281 599	149 884	469 447
VH po zdanění bez rezerv	393 813	571 628	492 582	652 245	7 432	648 044
Provozní VH bez rezerv	379 198	692 991	636 733	590 234	-91 944	408 628
Finanční VH	216 879	112 544	99 808	316 105	132 246	275 019
Mimořádný VH	294	12 856	3 272	5 216	2 779	1 877

Ilustrační foto: M. Slavinger

čísel dosáhla míra přidané hodnoty a příznivé hodnoty dosáhly i ukazatele likvidity. Ke zlepšení došlo u doby obratu zásob a pohledávek. Celková výše netto pohledávek poklesla o 288,9 mil. Kč (v roce 2003 pohledávky poklesly o 87,6 mil. Kč), což je o 23,5 %. Přidaná hodnota vzrostla o 45,2 % a míra přidané hodnoty narostla na historicky nejvyšší úroveň 38,4 %, v roce 2003 byla 27,2 %. Hodnota finančního majetku vzrostla o 20,6 %.

Závěr

V roce 2004 podnik překonal výraznou recesi roku 2003. Hlavní vliv na překlenutí recese měla úspora nákladů; menší vliv nárůst výnosů. Vzpatování se z negativního propadu výsledku hospodaření roku 2003 bylo na úrovni finančních ukazatelů rychlejší a intenzivnější než při propadu v období let 1995 – 1996. Podnik z recese vyšel silnější a zpětně dosáhl úrovně ukazatelů let 2001 a 2002.

Závěrem mi dovoluji poděkovat Vám všem, kteří jste svou práci a zodpovědným přístupem k plnění úkolů přispěli k dosažení pozitivních výsledků hospodaření za rok 2004. Zároveň mi dovoluji vyjádřit přesvědčení, že i rok 2005 bude stejně úspěšným, a to díky významné podpoře Vás všech při naplňování nelehkých úkolů tohoto roku. <>

Ing. Zdeněk Cába,
ekonomický ředitel LČR, s. p.

Velké šance Lesů České republiky

V 19. století patřilo české lesní hospodářství ke světové špičce. Se vstupem do Evropské unie se hospodářství České republiky rozloučilo se svou izolovaností. Od tohoto okamžiku hrají všechny podniky a závody také v této „lize“. Tato liga byla odjakživa motorem pro soutěž a inovaci. K tomu je jen potřeba, aby se dnešní podniky rozhlédly dále než za roh vlastní firmy a vnímaly i mezinárodní spoluhráče a konkurenty v jejich oboru.

Wolfgang
Chaloupek

České státní lesy, jako státní hospodářský podnik, představují se svými 1,3 miliony hektarů lesa a 7,4 milionů m³ roční těžby dříví jedno z největších lesních bohatství v Evropské unii. České lesní hospodářství má současně s tímto „vedoucím podnikem“ všechny předpoklady, aby se vrátilo tam, kde již jednou ve druhé polovině 19. století bylo. Tehdy totiž patřilo k okruhu nejvíce rozvinutým lesním hospodářstvím na světě a mělo vůdčí postavení v odbornosti a technologii.

České státní lesy mají ještě dnes – kvůli své velikosti a výborným produkčním podmínkám – nesmírně mnoho „koškových sil“. Měly by tuto sílu uchovat a své „PS“ přenést na silnici. S ročním výsledkem (např. 2002) 0,6 EUR/m³ to nyní jistě nečiní (pro srovnání: roční výsledek finských státních lesů 10 EUR/m³ nebo rakouských spolkových lesů s jejich rozsáhlým horským hospodářstvím, kde je průměr 5 EUR/m³).

Rozvoj probíhá radikálně a globálně

Nejen pro všeobecné hospodářství, ale také pro lesní hospodářství, už roky platí, že rozvoj probíhá stále rychleji, bouřlivěji, radikálněji a především zcela globálně. Žádné národní hospodářství na Zemi, žádný obor nebo samostatný podnik se nemůže této dynamice trvale vyhnout. Tak stojí jednotlivý podnik před volbou mezi jistým neúspěchem anebo radikální změnou. Také dnešní pokrokové lesní závody v Evropě si svůj zisk a úspěch vypracovaly v těžkých přízpůsobovacích procesech. Nejednou v posledních letech musely svůj způsob práce přehodnotit, zavrhnout a začít od začátku. Cílem bylo vytvořit závod, který je schopen v konkurenci obstát, mít jistotu do budoucnosti a být orientován na zisk, který bude odpovídat všem ekonomickým, ale i ekologickým požadavkům a který zajistí budoucnost pro podnik a perspektivu pracovních míst všem angažovaným spolupracovníkům ve vznikající organizaci výstavby a provozu.

Hledat nové šance a vytýčit vize do budoucnosti

Je to teprve pár let, co si např. v latinskoamerickém Chile pár lidí lámalo hlavu nad potenciálem hospodářského vývoje své země. Nezabývali se otázkou: „Kde vidíme naše problémy?“ Ale ptali se: „Jaké šance máme v naší a s naší zemí?“ Přitom se soustředili na dva obory: na lesní hospodářství a na vinařství. Potom stanovili vize pro budoucnost. Dnes, jen o několik let později, jsou chilská vína vynikající kvality světoznámá a najdeme je i ve všech velkých evropských supermarketech. A chilské lesní hospodářství? To se dnes řadí ke světovým špičkám v oblasti logistiky, nebo-li Supply Chain Managements, a vytvořilo velké potenciály. Chileané prověřili své možnosti, vymezili si své šance a vytýčili vize pro budoucnost. Sestavili tým z uznávaných tuzemských i zahraničních expertů, kteří vybudovali „tvůrčí pole napětí“ mezi vizí a existující realitou.

Z „postiženého“ se stal účastník

V každém případě nezačali postižení naříkat, vzpírat se nebo rezignovat. Naopak všichni lidé, kterých se tyto změny týkaly, se stali angažovanými účastníky svých vizí. Dělali tedy to, co je zvykem také v moderním vrcholovém sportu (např. v hokeji nebo ve fotbalu). Studovali technické dovednosti, taktiku a strategii svých spolusoutěžících a soupeřů. Přizvali si k tomu nejlepší odborníky (tedy kouče) z oblasti vinařství a lesního hospodářství, a to z tuzemska i ze zahraničí. Výsledkem bylo „angažmá k světové špičce“ v produkci a uplatnění na trhu.

Jediné, co obстоjí, je změna

Dnes jsme my lesníci obklopeni světem, který se, ať chceme nebo nechceme, nepřetržitě a stále rychleji mění. Právě pro konzervativní lesní hospodářství jsou procesy změn ve všech zemích bolestivé. Abychom tyto organizace k tomu přiměli, je potřeba velmi mnoho vůdčích schopností, tedy odbornosti a vůdčí síly. Naše organizace nejsou žádné stroje. Nemůžeme je jako takové opravit nebo obnovit. To, co pro tuto změnu potřebujeme, je vize, odvaha a přesvědčivá síla. Lidé musí vidět smysl a nutnost. Proto činnost manažerů je velmi tvůrčí proces, při kterém jde o to vytvářet společnou budoucnost podniku a jeho zaměstnanců. Každý spolupracovník musí projít procesem vlastní sebeaktivace. Jinak se tato změna nezdaří.

LS Svitavy; ilustrační foto: I. Střiteský

Využít výhod své velikosti na trhu

Pokud nahlédneme na rozlohu a kvalitativní i kvantitativní zásoby dřevní hmoty u LČR a srovnáme je se vstupními parametry jiných evropských špičkových závodů v lesním hospodářství, dojdeme k závěru, že i při zachování přísné ekologické trvalé udržitelnosti by musel tento podnik být za několik let schopen dosáhnout pro svého majitele, Českou

republiku, ročního zisku z nejdůležitější obchodní činnosti – prodeje dříví – okolo dvou miliard korun.

Při současném systému, kdy se 94 % veškeré produkce dříví prodává nastojato, jsou LČR velmi vzdáleny tomu, aby se uvedenému výsledku mohly vážněji vůbec přiblížit. Dosavadně praktikovaný způsob odbytu dříví je v rozporu se všemi tržními mechanismy, které atomizují existující velký vlastnický podmíněný podíl a s tím spojenou silnou pozici na trhu se dřívím. Příčinou toho je, že mezi výrobcem (lesním závodem) a zákazníkem (pila, papírna, atd.) jsou zapojeny stovky překupníků.

Tento systém, potažmo tržní mechanismus, se přirozeně negativně projevuje na dosažených cenách výrobců (lesních závodů). A tak mají LČR v průměrném zpeněžení dříví pouze okolo 36 EUR/m³, Finské státní lesy (Metsähallitus) ale dosáhnou cca 51 EUR/m³ a Rakouské spolkové lesy (Österreichischen Bundesforste AG) přibližně 53 EUR/plm. V těchto dvou posledně jmenovaných zemích je prodej nastojato uskutečňován hlavně jako odprodej palivového dříví a nachází se pod 10 % celkové roční těžby.

Zcela jiný než u prodeje dříví je mechanismus zadávání těžebních prací. V tomto případě sjednává lesní závod přímo s těžebním podnikem cenu za výrobu dříví, případně za jednotlivé dílčí projekty těžby. Tak jsou ve Finsku a také v Rakousku vysoké podíly těžebních prací diferencovaně zadávány soukromým, případně větším nebo menším těžebním podnikům. Tento systém vede k žádoucí soutěži a ve zmíněných zemích se velmi osvědčil.

Ekonomika nevylučuje ekologii

Samozřejmě je to otázka cílů, které tomuto podniku budou stanoveny jeho vlastníkem, Českou republikou. Přesto jedna věc může být prokázána podle jiných evropských špičkových lesních závodů: Striktní ekonomické zaměření nevylučuje také přísné ekologické zaměření. LČR by měly rozpoznat své velké možnosti v Evropské unii, znovu definovat své cíle a samy sebe aktivovat. Jen tak se vrátí tam, kde se již jednou nacházely, totiž mezi nejlepší světové lesní závody. >>

Dipl.-Ing. Dr. Wolfgang Chaloupek
vedoucí lesního závodu Waldviertel – Voralpen
der Österreichischen Bundesforste AG

Pohled z hradu Buchlov; ilustrační foto: I. Stříteský

Dřevařský export a import České republiky

Současné výjimečně příznivé produkční schopnosti lesů v České republice se zatím neprojevují přesvědčivě v pozitivní úrovni většiny makroekonomických ukazatelů, kterými se vyjadřuje význam a postavení lesního hospodářství a navazujících dřevozpracujících odvětví v národním hospodářství.

Podíl lesnictví na tvorbě hrubého domácího produktu je, podobně jako u většiny odvětví prvovýroby, velmi nízký – v posledních letech se pohyboval okolo 0,6 – 0,7 %. Vzhledem k nepříznivé struktuře kapacit zpracovávajících u nás surové dříví a zejména k nízkému zastoupení vysoce finalizované produkce s vysokou přidanou hodnotou není ani úroveň hrubého domácího produktu vytvářeného celým lesnicko-dřevařským komplexem přiměřená významu, který mají trvale obnovitelné zdroje dřevní suroviny pro národní ekonomický a sociální rozvoj.

Zahraniční obchod

Výše uvedené se promítá i v zahraničním obchodě dřevem a výrobky z něho. Podle údajů statistických ročenek ČSÚ se dřevařský obchod podílí (2003) s objemem 62 mld. Kč cca 4,5 % na celkovém objemu exportu a ročním objemem 52 mld. Kč cca 3,6 % na celkovém importu ČR.

Souhrnné saldo dřevařského zahraničního obchodu České republiky je tedy pozitivní – představuje 10 miliard Kč FOB ročně. Připomeňme, že za stejné období skončil celkový zahraniční obchod ČR v souhrnu za všechny druhy zboží mínusovým výsledkem – převisem importu nad exportem ve výši téměř 70 miliard Kč. Na tomto schodku se nejvýrazněji projevil převis importu nad exportem u minerálních paliv a maziv (-68,4 mld. Kč) a chemikálií (-83,8 mld. Kč).

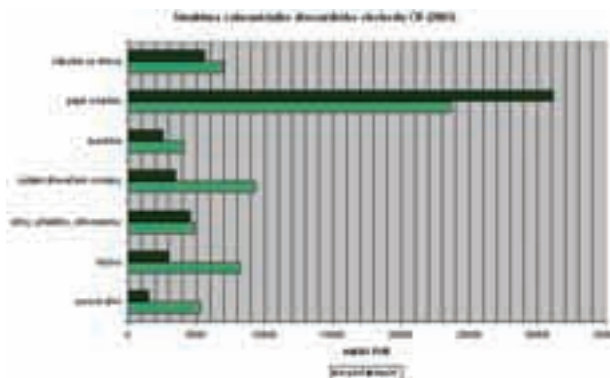
Dlouhodobě vysoký je export surového dříví. Podle údajů shrnutých každoročně v Zelené zprávě MZe dosáhl vývoz surového dříví (včetně paliva, dřevěného uhlí, štěpek, pilin a jiného dřevěného odpadu) v jednotlivých letech následující úroveň:

Rok	tis. m ³
1993	1263
1994	1989
1995	2335
1996	2817
1997	2657
1998	3000
1999	3335
2000	2772
2001	3011
2002	2764
2003	3632
2004	3312

V exportu převládá pilařská kulatina a vláknina. V roce 2003 bylo vyvezeno 2182 tis. m³ kulatiny a 773 tis. m³ vlákniny – dohromady 2955 tis. m³ užitkového dříví, převážně jehličnatého. V roce 2004 to bylo poněkud méně, přesto však účtyhodných 2694 tis. m³ užitkového dříví.

Již dlouhou dobu je tedy vyvážena nepřírozeně vysoká, a pro úroveň hospodaření ekonomicky vyspělé země netypicky vysoká, část domácí produkce surového dříví (v některých letech téměř 24 % z celkové produkce).

Vysoký podíl exportu dřevařské suroviny je v české ekonomice dlouhodobě kontroverzním jevem. Ještě v roce 1960 exportovalo celé bývalé Československo 600 tis. m³ (4,5 % z celkové těžby), v roce 1970 1300 tis. m³ (10,2 % z těžby), v roce 1980 na tu dobu rekordních 3098 tis. m³ (16,5 % z těžby) a v roce 1992 – posledním roce své existence – 1154 tis. m³ (7,4 %). Růst objemu exportu surového dříví přetrvává s různými výkyvy i v samostatné České republice.

Příčiny a důsledky deformace dřevařského trhu

V podmínkách volného dřevařského trhu je užitečné se nad některými příčinami a důsledky poněkud deformované skladby dřevařského trhu České republiky zamyslet. Především nutno zdůraznit, že export surového dříví z ČR obvykle není vývozem přebytků. Zejména poptávka po smrkové kulatině, které se každoročně exportuje okolo 2 mil. m³, výrazně překračuje tuzemskou nabídku. Upozorňují na to velmi důrazně představitelé pilařských firem, kteří dokonce hovoří o napjaté situaci na tuzemském trhu s pilařskou kulatinou, vážné připomínky k zásobování svých provozů dřevní surovinou mají i firmy průmyslu papíru a celulózy.

Jaké jsou příčiny tohoto z širšího národohospodářského pohledu ne zcela uspokojivého vývoje? Proč výrobci a dodavatelé surového dříví v některých případech, v podmínkách volné tržní soutěže, upřednostňují export před dodávkami firmám působícím v České republice?

Ceny pilařské kulatiny a řeziva

Poměrně jednoznačnou odpověď na tuto otázku nám dá pohled do lesnické a dřevařské statistiky. Chování tržních subjektů na poptávkové i nabídkové straně marketingového řetězce v nezanedbatelné míře ovlivňují ceny obchodovaných komodit.

Podle údajů ČSÚ ceny nejvýznamnějšího sortimentu určeného pro pilařské zpracování – jehličnatých výřezů III.A (podle platné ČSN 480055) dosáhly v březnu 2005 1574 Kč/m³. V Rakousku se (podle informace předsedy Společenstva dřevozpracujících podniků Ing. Pražana uveřejněné v letoš-

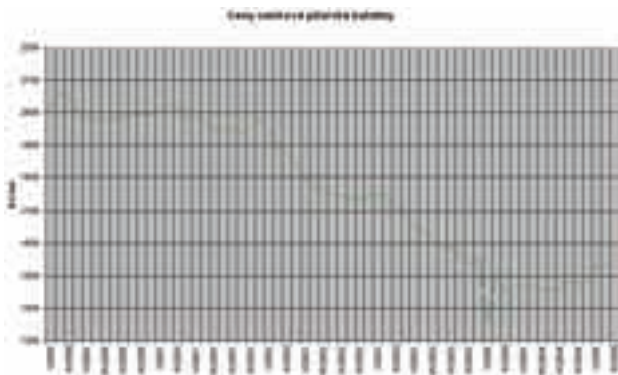
ních Truhlářských listech) ceny jehličnatých pilařských výřezů pohybovaly v rozmezí 66 – 68 Eur/m³, což znamená po přepočtu současným kursem téměř o 1/3 více. Strmost poklesu cen jehličnatých (zejména smrkových) pilařských výřezů, k němuž v posledních letech v ČR došlo, je všeobecně známá a nemá v evropských zemích téměř obdobu. Není tedy divu, že mnohý vlastník lesa, zejména pokud mu to logistické podmínky dodávek dovolí, zvažuje výhodnost exportu před dodávkou tuzemskému zákazníkovi.

Z hlediska veřejného zájmu nezdá se být výraznějšího rozdílu mezi exportem pilařské suroviny a exportem řeziva, které se z ní vyrábí. V kalkulaci nákladů na výrobu jednoho z nejvýznamnějších dřevařských polotovarů – řeziva – hrají náklady na pořízení suroviny absolutně převažující úlohu (nezřídka překračují 60 %), hodnota přidaná pořezem a prvotním opracováním řeziva není nikterak vysoká. Přesto souvislost vývoje cen kulatiny a řeziva není zdaleka tak těsná, jak by se mohlo zdát. Za období podchycené celostátní evidenci (XII/1999 – III/2005) poklesly ceny výrobců jehličnaté pilařské kulatiny III.A o 22,8 %, zatímco ceny výrobců řeziva za stejné období jen o 3,1 %.

Disproporce struktury dřevařského exportu České republiky vyvolává nejen vysoký podíl exportu suroviny, ale i vysoký export méně opracovaných dřevařských polotovarů. Podle údajů, které uveřejnila počátkem roku 2005 FAO na svých internetových stránkách, vyvezly firmy, působící na území České republiky v roce 2003 přes 38 % své produkce řeziva.

Úroveň tohoto podílu je sice srovnatelná např. s podílem, kterého dosahuje sousední Německo (25,7 %) a některé další evropské země. Současně se ale blíží rozsahu exportu řeziva z jiných dřevařských velmocí, takovým, jako je Finsko (59,4 %), Švédsko (66,5 %), Rakousko (66,8 %) aj., které ovšem své exportní možnosti opírají, na rozdíl od České republiky, o rozsáhlý import této komodity a o neméně rozsáhlý import pilařské kulatiny.

Svou úlohu při tom sehrávají jistě i ekonomické faktory. Podle téže statistiky FAO se řezivo z České republiky exportovalo v průměru za 123 USD/m³, zatímco z Rakouska za 187,6 USD/m³, z Finska za 202,3 USD/m³, ze Švédska za 227,6 USD/m³, z Německa dokonce za 232 USD/m³. Lze předpokládat, že nižší cena exportu ovlivňuje negativně rentabilitu exportujících firem a v této souvislosti i úroveň zdrojů vytvářených v dané zemi pro její daňový systém.

Ceny vlákniny a celulózy

Vysoký je také podíl exportu dalšího neméně významného dřevařského polotovaru – celulózy. Podle údajů, které zveřejňuje FAO ve svých dřevařských ročenkách a internetových stránkách, se z ČR vyváží téměř polovina (46 – 47 %) její produkce, dosahující 736 tis. tun ročně. (Na výrobu tohoto

Ilustrační foto: archiv redakce

množství je podle mezinárodních převodních koeficientů potřeba cca 2400 tis. plm vlákninového dříví.) Na mezinárodním trhu se, jak uvádí časopis Papír a celulóza, v lednu 2005 prodávala 1 tuna jehličnanové celulózy za 14 200 až 14 600 Kč. Náklady na nákup dřevní suroviny, použité k výrobě celulózy, lze pro daný účel s přijatelnou nepřesností odhadnout na cca 4000 Kč na tunu. Po zahrnutí dalších materiálůvých a podobných nákladů do kalkulace můžeme konstatovat, že přidaná hodnota vznikající zpracováním surového dříví v celulózkách je podstatně vyšší, než tomu je v pilařství. Přesto ale nedosahuje úrovně přidané hodnoty produkce s vyšším stupněm finalizace.

Také ceny, za které se celulóza z České republiky exportuje, jsou, podobně jako tomu je u řeziva, nižší, než v některých jiných zemích. Statistika FAO uvádí, že v roce 2003 se z ČR exportovala 1 tuna buničiny v průměru za 365 USD, zatímco z Finska to bylo za 451 USD, z Rakouska za 470 USD, z Německa dokonce za 535 USD. (Ceny na německém trhu, které pravidelně uvádí časopis Papír a celulóza, se počátkem roku 2005 od úrovně dosahované v jiných zemích EU nijak neliší. Uváděných 14 000 Kč za tunu jehličnanové sulfátové bělené buničiny představuje po přepočtu současným kursem dolaru necelých 610 USD.)

Vývoj cen suroviny, z níž se u nás celulóza převážně vyrábí – vlákninového dříví V. třídy jakosti – vykazuje v posledních letech obdobné trendy, jaké jsme zaznamenali u jehličnatých pilařských výřezů. Průměrné ceny poklesly od konce roku 1999 o 28 % na současných 657 Kč/m³ (lok. OM, neodkorněné). Rozdíl mezi tuzemskou cenou vlákninového dříví a cenou, kterou lze dosáhnout při exportu do zahraničí, není zdaleka tak velký, jako tomu je u pilařských výřezů. Tak např. v Rakousku se ceny smrkového tzv. průmyslového dříví, kvalitativně srovnatelného s dřívím V. jakostní třídy u nás, pohybovaly v březnu 2005 okolo 26 Eur/m³ (lok. OM, neodkorněné), což po přepočtu současným kursem znamená 785 Kč/m³.

Ekonomická únosnost exportu vlákninového dříví je tedy přijatelná jen tehdy, je-li realizován na menší přepravní vzdálenosti. Stejně tomu tak je i v opačném případě, když se jedná o import suroviny pro výrobu celulózy, které se nachází v České republice. Ve veřejném zájmu (i v zájmu vlastníků lesů v ČR) je proto žádoucí i další rozvoj tuzemských kapacit na výrobu celulózy.

>> Výroba a spotřeba papíru

V této souvislosti je nutno zdůraznit naléhavost veřejného i odvětvového zájmu na zvýšení kapacit zpracování celulózo-vého polotovaru na dále finalizované výrobky – zejména na výrobu papíru.

V České republice již od jejího vzniku totiž existuje výrazná disproporce mezi výrobou a spotřebou papíru. Rostoucí potřeba musí být, při omezených domácích výrobních kapacitách, zajišťována importem. V roce 2002 bylo podle údajů Svazu průmyslu papíru a celulózy, uveřejněných v časopise Papír a celulóza, vyrobeno 883 tis. tun papíru a lepenek, v roce 2003 941 tis. tun a v roce 2004 954,7 tis. tun. K zajištění růstu spotřeby papíru tak, aby byla srovnatelná s úrovní dosahovanou v hospodářsky vyspělých zemích, je nutné velké množství papíru dovážet. Objem importu papíru stále roste. V roce 2002 dosahoval 756,7 tis. tun, v roce 2003 865,9 tis. tun a v roce 2004 998 tis. tun.

Disproporce mezi strukturou produkce a spotřeby výrazně ovlivňuje bilanci dřevařského (a v podstatě i celkového) zahraničního obchodu. Podle údajů odvozených z Ročenky zahraničního obchodu ČR 2003 (ČSÚ, kód z-1003-04) bylo v roce 2003 do ČR dovezeno papírenské zboží za 31,2 mld. Kč a vyvezeno za 23,7 mld. Kč, což znamená minusové saldo 7,5 mld. Kč. Jak připomínáme výše, celkový převis importu nad exportem dosáhl v zahraničním obchodu ČR v roce 2003 necelých 70 miliard Kč. Vysoký a zatím stále rostoucí import papíru a papírenského zboží tedy významně ovlivňuje souhrnnou bilanci zahraničního obchodu republiky a v neza-

nedbatelné míře zatěžuje národní ekonomiku. Jediným přijatelným řešením (omezení spotřeby papíru nepřípadá v úvahu) je rozvoj příslušných výrobních kapacit.

Závěr

Zvýšení úrovně produkce, spotřeby a exportu dřevařských komodit o vyšším stupni opracování těsně navazuje na odvětvové zájmy lesního hospodářství a na zájmy producentů surového dříví – majitelů lesa všech vlastnických kategorií. Proto např. vládou ČR schválený Národní lesnický program řadí řešení tohoto problému k základním rozvojovým předpokladům našeho lesního hospodářství

Je to ale úkol nesmírně obtížný, neboť se jedná o rozvoj podnikání v oblasti mimořádně kapitálově náročné a z ekonomicky motivačního hlediska v aktuálních podmínkách ne vždy dost zajímavé. Národní lesnický program proto ve svých programových opatřeních doporučuje zajistit účinnou podporu budování a modernizace kapacit efektivní finalizace produkce zpracování dříví. Předpokládá, že dřevozpracující problematika bude zvýrazněna v Koncepci průmyslové politiky ČR a jejích podprogramech.

Pozornosti lesnických firem by nemělo ujít ani doporučení Národního lesnického programu k využití volných kapitálových zdrojů tuzemských větších lesních majetků pro budování moderních dřevozpracujících kapacit. >>

Doc. Ing. Zdeněk Blud'ovský, DrSc.
VÚLHM Jíloviště – Strnady

Ilustrační foto: M. Slavinger

Hledejme cestu k efektivnímu prodeji slabého borového dříví

(Reakce na článek „Zkušenosti s prodejem dřeva u pařezu“ zveřejněný ve 4. čísle časopisu Lesu zdar)

Autor článku popisuje svůj záměr umístění těžeb, které mají mít charakter jakési přípravné seče za účelem přípravy porostů pro přirozenou obnovu borovice pod porostem. Přesto, že mám vážné pochybnosti o vhodnosti tohoto způsobu obnovy porostů v podmínkách LS Plasy, nebudu se jím zabývat, i když obnovní způsob do jisté míry souvisí se zpeněžením těžného dříví. Neodpustím si pouze připomenout, že v rámci KI Plzeň je dosahováno podstatně lepších výsledků při využití přirozené obnovy porostů borovice vedle porostu než pod porostem.

Cenová jednání, která jsou předmětem kritiky autora článku, byla v závěru roku 2004 vedena s použitím kalkulačního modelu Kalk 2005 jako rámcové pomůcky pro stanovení výchozí ceny dříví u lokality „P“ s oddělením nákladů na těžbu a vlastní ceny dříví. Účelem použití tohoto kalkulačního programu bylo nastavení pokud možno reálných cen nákladových položek a zároveň výnosů vycházejících ze zpeněžení sortimentů dříví jako základu pro vyjednávací cenu.

V porovnání s dosavadními cenami roku 2004 došlo k posunu cen směrem dolů v nízkých hmotnostech a naopak k nárůstu cen u vyšších hmotnostních kategorií. Podotýkám, že tento postup byl použit u všech smluvních územních jednotek a dodavatelů prací, kde se konala cenová jednání. Pokud bychom postupovali účelově a u některého revíru, kde to je pro nás výhodné, ponechali dosavadní ceny a tam, kde to výhodné není, postupovali podle nového kalkulu, zpochybnili bychom celá cenová jednání. K tomuto nesystémovému kroku jsme nepřistoupili a je tedy zcela normální, že dopad výsledku cenových jednání nebyl pro jednotlivé revíry stejný.

Autor výše uvedeného článku konstatuje, že v případě jeho revíru dochází ke snížení zpeněžení u dřeviny borovice ve výběrech a nejnižších hmotnostech. Toto je sice pravda, ale je třeba si uvědomit, že ceny dříví jsou sjednávány pro jednotlivé dřeviny, hmotnosti, druhy těžby a celou smluvní územní jednotku, nikoli pouze pro revír. Smluvní územní jednotka, do které je zařazen i revír Špankov, zahrnuje dva revíry s celkem vyrovnaným podílem těžby smrku a borovice.

Obnova borovice na LS Plasy; ilustrační foto: archiv redakce

Podle těžebního projektu činí podíl projektovaného smrku k těžbě 42 % z celkové těžby. Zde je situace v porovnání zpeněžení podle ceníku roku 2004 a ceníku 2005 naprosto opačná, než uvádí autor na příkladu těžby slabé borovice při snaze vyhnout se holoseči nebo náseku za každou cenu.

Celkové kalkulované zpeněžení 2005 na smluvní územní jednotce je srovnatelné se zpeněžením podle ceníku 2004 při dodržení struktury těžby uvedené v projektu. Důležitou úpravou v ceníku je integrace s tím, že cena hniloby je započítána do kategorie běžné kvality a dále je roztroušená nahodilá těžba rovněž integrována do ostatních ceníkových kódů. Takto upravené a dohodnuté ceníky se smluvními partnery představují zvýšení zpeněžení těžného dříví v rámci LS Plasy o 20 Kč/m³ oproti ceníku roku 2004, opět za předpokladu dodržení těžeb podle projektu.

Pro ilustraci uvádím porovnání průměrného zpeněžení v základních ceníkových kódech a dřevinách na smluvní územní jednotce Špankov (revír Špankov, revír Čechy) vztažené k projektované těžbě pro rok 2005.

Dřevina	Ceníkový kód	Cena 2004 (Kč/m ³)	Cena 2005 (Kč/m ³)
Smrk	3005 (normální kvalita)	593	715
Smrk	4005 (výběry)	502	551
Borovice	3005 (normální kvalita)	425	438
Borovice	4005 (výběry)	183	129

Z uvedených hodnot vyplývá, že ke snížení průměrného zpeněžení dochází při realizaci výběrů v borovici a při detailnějším rozboru zjistíme, že toto platí v nízkých hmotnostech. Ve všech ostatních základních ceníkových kódech dochází ke zlepšení zpeněžení. Na celé LS Plasy je celkem projektováno 1217 m³ v borových výběrech a hmotnosti do 0,19 m³/ks a z toho na revír Špankov téměř 1000 m³. Toto má určitě velmi významný vliv na celkové zpeněžení. Snížení ceny je dále patrné v probírkách v nejnižších hmotnostech, což je opět vyváжено zvýšeným ekonomickým efektem v ostatních ceníkových kódech a vyšších hmotnostech. Celkově nelze hovořit v rámci celé smluvní územní jednotky o výrazném zhoršení ceny dříví.

Závěr

Na závěr chci vyjádřit přesvědčení, že existuje způsob, jak řešit ekonomickou efektivitu těžby slabého borového dříví. Například lze využít zadání zpracování dříví formou referenční těžby s vlastním prodejem z odvozního místa, pokud bude personál přesvědčen, že zpeněžení vyrobeného dříví po následné sortimentaci výrazně překročí náklady na vlastní výrobu. Dalším způsobem je ověření ceny formou dílčího výběrového řízení. Jakákoliv dohodnutá cena na základě prokazování oprávněných nákladů nebo využití kalkulací a výpočtů podle předpokládaných nákladů a výnosů postrádá tržní charakter. Pouze různé formy soutěže mohou vést ke stanovení reálné objektivní ceny v konkrétních podmínkách a v konkrétním čase.

>>

Ing. Karel Luňák,
ředitelství LČR

Lesy České republiky startují další ročník kampaně nejen pro veřejnost

Lesy České republiky pokračují v komunikaci s veřejností na téma „Lesy k užívání, lesy k užítku“. Součástí projektu, který odstartuje koncem května, je prezentace LČR v rámci mezinárodní výstavy Natura Viva 2005, současně pak bude zahájen projekt pod názvem Cross country tour pro žáky 1. stupně základních škol a v letních měsících čeká veřejnost Velká turistická soutěž. Finále projektu se očekává v prosinci letošního roku, kdy opět proběhne úspěšné vánoční roadshow – „Vánoční stromky z našich lesů“.

Co nás tedy vlastně čeká? Akcí je víc než dost, a tak si je představme jednu po druhé. Než začneme, musíme připomenout, že projekt nepočítá pouze s účastí veřejnosti a dětí, ale také zaměstnanců a spolupracovníků LČR stejně jako všech, kteří mají blízko přírodě, lesu a zdravému životnímu prostředí.

Jistě se ptáte, proč to vlastně děláme. Celý projekt zahrnuje dvě základní roviny působnosti LČR – produkční a společenskou. Zatímco produkční činnost LČR je veřejnosti dobře známa a její kvalitu posuzuje na základě informací z médií nebo podle subjektivního pocitu z jí blízkého lesa, společenská rovina působnosti LČR je veřejnosti téměř neznámá nebo je považována za samozřejmost či dílo přírody.

A právě pro veřejnost, která tráví svůj volný čas procházkou, houbařením, sběrem lesních plodů nebo turistikou, cykloturistikou, ale i pro děti a jejich rodiče, učitele a kamarády jsme připravili tento projekt. Projekt, který má za cíl mimo jiné zvýšit povědomí o Programu 2000, kdy velká část veřejnosti zamě-

ňuje práci lesníků s ochránci přírody. Chceme ukázat, že les představuje nejen hmotné bohatství, ale také místo, kde čerpáme pohodu a inspiraci pro civilní a pracovní život. Dále rovněž upozornit, že les je výsledkem práce generací profesionálů – lesníků. Rádi bychom pozvali veřejnost do lesa za poznáním a dobrodružstvím.

Výstava Natura Viva

Většina z čtenářů Lesu zdar se nepochybně na tuto výstavu chystá, proto nemusíme připomínat, že se koná ve dnech 27. 5. – 4. 6. 2005 na výstavišti v Lysé nad Labem. V rámci této výstavy myslivosti, lovectví, včelařství a rybářství vám představíme vyváženou expozici zabývající se péčí o zvěř a les. Cílem je posílit obchodní politiku v oblasti lovecké turistiky LČR, budeme demonstrovat úspěchy v péči o zvěř přehlídkou silných, světových a národních trofejí. Chceme tak zvýšit kredit LČR u odborné i laické veřejnosti. Součástí prezentace LČR bude také hra pro rodiče s dětmi o hezké ceny.

Cross country tour

Část kampaně pod tímto názvem neobsahuje nic nesrozumitelného nebo cizího. Jde v podstatě o pět regionálních braných závodů pro žáky prvního stupně základních škol. Cílem těchto závodů je, aby si děti uvědomily, že les je ohromná encyklopedie přírody a přímo vybízí k prolískávání. Zároveň by si měly uvědomit, že les jim nabízí dobrodružství, kdy mohou postavit svůj bunkr, vypátrat poklad skřítků nebo se utkat s lesním démonem.

Co tedy děti doopravdy čeká? Ve vybraných lesích vytyčíme trasu a vytvoříme kontrolní stanoviště, podle počtu zájemců sestavíme družstva po pěti, která postupně budou plnit dílčí úkoly po celé trase (hod na cíl, hledání ztraceného předmětu v lese, orientace podle buzoly, znalostní soutěž zaměřená na poznávání stromů a rostlin, soutěže zručnosti apod.). Každý účastník dostane diplom, nejlepší soutěžící a vítěze čekají hodnotné ceny. Celá akce bude probíhat v září, tedy těsně po zahájení školního roku. Akce se zúčastní zejména děti z regionů: jižní Čechy, západní Čechy, Praha a střední Čechy, jižní Morava, východní Čechy.

Velká turistická soutěž

Každý z vás si určitě pod tímto názvem představuje soutěž v počtu ušlých kilometrů nebo závody ve stylu Praha – Práche. Není tomu tak, naše soutěž je soutěží fotografickou. Neznamená to ale, že se nevydáte do lesa, naopak! Mottem akce je: Navštěvujte lesy a hrajte o ceny LČR. Fotosoutěž bude obsahovat fotografie s motivem Programu 2000, tedy altánků, odpočinkových míst, studánek, informačních tabulí naučných stezek a členů rodiny. Úkolem bude zaslat co nejvíce fotografií z různých míst. Výherce budou opět čekat zajímavé ceny. Za všechny můžeme uvést vánoční stromek, dřevěnou hru na

cesty nebo také týdenní pobyt na jachtě ve Středozemním moři pro čtyřčlennou rodinu. To už stojí za pár fotek, nemyslíte?

Vánoční roadshow

Jistě si vzpomínáte na loňskou úspěšnou akci „Vánoční stromky z našich lesů“. Akce se minulý rok zúčastnily stovky lidí, téma zaujalo také řadu médií. Rozhodli jsme se proto na tento úspěch navázat. I letos účastníky akce čeká dvouhodinový program pro děti založený na soutěžích a písničkách, který vyvrcholí soutěží o vánoční stromky. Pro děti jsou opět připraveny soutěže s tematikou lesa a vánoc, rozděleny budou do tří kategorií (znalostní, doplňkové a dovednostní). Vánoční roadshow se bude konat po dva adventní víkendy ve vybraných městech České republiky.

Závěr

Takový je stručný přehled akcí, které jsme pro LČR připravili. Tím ale hlavní reklamní komunikační aktivity, zaměřené na prezentaci společenské roviny působení LČR k široké veřejnosti, nekončí. Už v těchto dnech můžete slyšet v rádiích spoty, které upozorňují nejen na chystané akce, ale také předávají posluchačům informace o poselství a funkci lesa. Připravili jsme rovněž kampaň v tisku, která vyvrcholí právě v období Vánoc, kdy bude imageově propojena s těmito svátky. Samozřejmostí jsou rovněž plakáty, billboardy apod.

Na závěr nám dovolte, abychom vás všechny na tyto akce co nejsrdečněji pozvali a popřáli vám co nejvíce zábavy, radosti, stejně jako poznání a chvilky příjemně stráveného času. A pokud se k tomu přidají i nějaké výhry, tak vězte, že určitě nebudete litovat. >>

Petr Dobrý, Václav Friedmann, agentura Dorland

V ekologické olympiádě Libereckého kraje mnozí studenti excelovali!

Lesy České republiky, s. p. již sedmým rokem odborně a finančně podporují přírodovědnou soutěž ČSOP pro žáky základních škol Zelená stezka – Zlatý list a ekologickou olympiádu pro studenty středních škol, a to na úrovni místní, regionální i národní. Pracovníci LČR vedou exkurze zaměřené na lesní hospodaření, jsou členy komisí a vytvářejí testové otázky.

Ve dnech 22. – 24. dubna 2004 proběhl na úpatí Lužických hor již 10. ročník ekologické olympiády ČSOP pro Liberecký kraj. Soutěž, konaná u příležitosti oslav Dne Země, přilákala do malebné podhorské vísy Rynoltice 16 tříčlenných hlídek. Středoškolští studenti prokazovali po celý víkend své znalosti v problematice ekologie, ochrany přírody, životního prostředí, biologie, meteorologie a v neposlední řadě i lesnictví. Svou účast v porotě přijali také zástupci LČR.

Již páteční test naznačil náročnost celého projektu. Kdo chtěl v souboru stovky otázek uspět, musel se vypořádat i s různými „základnostmi“ a např. také vědět, že zmije patří podle vyhlášky ke kriticky ohroženým druhům, co je to synantropizace, které vrásnění nejvíce ovlivnilo reliéf České republiky anebo co si představit pod pojmem EIA.

Nechyběly ani otázky z lesnictví. Jistě bylo pro nelesníka obtížné určit, kde má těžiště výskytu habrová doubrava, k čemu slouží výběrové stromy, s jakým cílem jsou prováděny výchovné zásahy v mladých lesních porostech, co je to klimax! Sobotní ráno pak každá hlídka, vybavena mapou striktně vymezeného zájmového území v měřítku 1:5000, vyrazila na terénní pochůzku, aby podrobně mapovala a řešila úkoly v oblasti ekologie krajiny, zemědělství, lesnictví i krajinového rázu. Zdejší krajina je pestrá mozaikou lesů, polí i luk, do kterých je krajinářsky citlivě včleněna zástavba. Nechybí ani vodoteče a rozptýlená zeleň. Na první pohled ekologicky bezproblémový prostor.

Zatímco mládež „rekognoskovala“ terén, vedoucí Správy CHKO Lužické hory Ing. Tomáš Besta pro pedagogický dozor i komisaře připravil zajímavou exkurzi na z médií nechal známý čedičový vrch Tlustec. Oblast je ohrožena těžbou kamene, západní část hory je již odtěžena. Přesto se na svazích

pod vrcholem zachovaly lipodubové bučiny, v tomto čase s bohatým jarním aspektem, které svým rozsahem, věkem i strukturou (pomístně i přes 90 % lípy) nemají v širokém okolí konkurenci.

Ale zpět ke studentům. Z podkladů získaných v terénu hlídka v odpoledních hodinách zpracovávala závěrečnou písemnou zprávu. Její obhajoba před porotou byla vedena mnohdy velmi profesionálně, zdravě sebevědomě, na odborné úrovni. Jistě se i každý z přisedících komisařů měl bez nadsázky čemu přiučit. Mnohým řečníkům ani patnáctiminutový limit nepostačoval. Komise se postupně dozvíдалa o černých skládkách, způsobech revitalizace betonové požární nádrže s cílem podpořit obojživelníky i o umístění zvlášť nebezpečných odpadů. Přišla řeč na to, co se mladým lidem nelíbí v obhospodařování zdejších lesních porostů. Kritika tentokrát směřovala na obec, která okolní lesy vlastní. Problémy přináší i odpadové hospodářství, frekventovaná komunikace či rozsáhlé rekreační využívání krajiny. Každý se díval na problémy svými očima, každý nacházel mnohdy originální řešení nápravy.

Říká se: „Sláva vítězům, čest poraženým!“. V tomto případě patří sláva všem zúčastněným mladým lidem, kteří se dove-
dou dívat na krajinu nejen očima běžného návštěvníka, ale vidí problémy, dokáží je přesně formulovat a sami uvažují o cestách k jejich nápravě. Závěrem nezbyvá než popřát organizátorům z liberecké ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory mnoho zdaru v dalším ročníku ekologické olympiády a dostatek zvědavých a problémů znalých mladých lidí tak, jako tomu bylo letos!

>>

Ing. Libor Dostál, KI Liberec
Mgr. Eva Dlabolová, PR LČR

Dny s Lesy České republiky

V roce 2000 rozšířily LČR působení na děti a mládež o nový projekt Dny s Lesy České republiky. Jedná se o společensko-sportovní akce pro děti a jejich rodiče. Dopoledne je vždy pro děti připravena stezka v lesích ve správě podniku, na které plní jednotlivé znalostní a sportovní disciplíny. Tento program pak odpoledne vystřídá vyhlášení hlavních cen, divadelní představení, ukázky výcviku dravců a další doprovodné programy. Takové dětské dny se již uskutečnily například v okolí hradů Valečov, Helfenburk, Vikštejn nebo Dívčí Kámen. Celkem již proběhlo 36 těchto dnů pro 7 200 dětí. Dětské dny jsou připravovány ve všední dny i pro základní školy. 11. dubna 2002 a 1. dubna 2004 byl pro 400 dětí z brněnských základních škol připraven Den s lesy také v rámci veletrhu SILVA REGINA v Brně. Letos proběhl první dětský den 23. dubna v oblasti CHKO Železné hory v areálu táborové základny MŠMT u obce Běstvína ve spolupráci s lesní správou Nasavrky. Byl určen dětem od 3 do 14 let a jejich rodičům. Pro děti byla připravena stezka v lesích v blízkosti základny, na níž poznávaly například lesní ptáky a jejich potravu, určovaly podle hmatu předměty a přírodniny, poznávaly lesní dřeviny a byliny nebo si mohly ověřit své znalosti o stopách lesní zvěře.

Za úspěšné absolvování trasy dostal každý účastník v cíli drobné dárky a poukázku na občerstvení. V doprovodném programu si děti mohly vyzkoušet střelbu z luku a podívat se

na ukázky výcviku dravců. Pro dospělé byla připravena ukázka lesnické techniky, prezentace lesnických firem z regionu a výstava fotografií přírody. Po vylosování třiceti hlavních cen, mezi nimiž nechyběly sportovní batůžky, hračky nebo knížky o přírodě, zahráli dětem herci pražského divadla Minaret pohádku Kominikovo štěstí. Poděkování právem náleží všem zaměstnancům lesní správy Nasavrky, kteří se akce zúčastnili a přispěli nemalou měrou k jejímu zdařilému průběhu.

Další dětské dny se uskuteční 30. a 31. května v areálu výstaviště v Lysé nad Labem (akce v rámci výstavy Natura Viva) ve spolupráci s KI Brandýs nad Labem a LS Mělník, 4. června v obci Ratibořice v oddechové zóně za parkovištěm ve spolupráci s LS Rychnov nad Kněžnou, 23. června v areálu Staré obory ve spolupráci s LS Hluboká nad Vltavou, 24. června v obci Raškovice ve spolupráci s KI Frýdek Místek a LS Frýdek Místek a 16. července v okolí hradu Valečov u obce Boseň ve spolupráci s KI Brandýs nad Labem a LS Nymburk. Informace o připravovaných dětských dnech naleznete na www.lesy.cz.

>>

Mgr. Eva Dlabolová,
odbor tiskový a propagační,
ředitelství LČR,
dlabolova@lesy.cz

Jaro na Křemelné

Za Sušicí s námi odbočil a vzhůru přes Hartmanice. Pak nalevo od Dobré Vody a když nám otevřel dveře auta, ocitli jsme se ve vojenském prostoru. Prý Stodůlky. To před námi je střelnice, rozježděnou cestou se dostaneme k řičce Křemelné. Kromě pobytových známek, které tam rys zanechává, můžeme narazit i na trus nebo stopy vydry. Pokud se včas schováme motorizovaným hlídkám, ujdeme jejich pozornosti. Dveře zaklaply a vůz s řidičem odfrčel do civilizace. My sešli ke korytu Křemelné a postupovali po jejím svažitém pravém břehu k Čeňkově pile, odkud bylo možno vrátit se posledním autobusem do Sušice.

Reintrodukce rysa ostrovida na Šumavě nemá jednoduchou historii. V lednu 1982 došlo k vypuštění první za série rysů slovenské provenience, dovezených do rozlohou tehdy největší CHKO Šumavy. O osm let předtím však proběhl reintrodukční pokus s rysy na německé straně Šumavy. Ale ještě v témže měsíci téhož roku, 27. 11. 1970 odhaluje Ladislav Vodák jejich migraci do české části Šumavy. V 70. letech minulého století docházejí zprávy o výskytu zmíněné šelmy hned z několika šumavských lokalit. Ziskávání přesnějších informací znemožňoval rozsáhlý, těžko dostupný terén se zcela nepřístupnými vojenskými prostory.

Křemelná obtéká z východní strany jinou Křemelnou, horu, v jejímž sousedství bylo v roce 1983 vypuštěno po jednom rysovi – z Dobšíné, Slovenského rudohorí a Slovenského krasu. Určitá naděje na nález jejich stop či trusu tu tedy byla. Svého času coural rysí samec z Paští dolů, k Otavě za svou vyvolenou. Jeden exemplář, vyhřívající se na slunci, tu byl ke spatření. My jsme si zatím bohatě užívali šumavské divočiny. Porosty obhospodařované výhradně přírodou neskýtaly ani náznak pěšiny. V terénních zářezích a pod vzrostlými smrčínami ležely ještě spousty hrubého, krystalického sněhu, posypaného množstvím jehličí a šupinkami kůry. A všudypřítomná voda v hrabance, v mechu, v rozbourané Křemelné. Odkudsi shora drhla a posouvala dřevo metrové i zlomy spolu s kamením. Mezi balvany něžně zachrastila zaklesnutá dělostřelecká munice. Škrábeme se svahem dál od břehu, jakoby nás to mělo ochránit před možnou explozí.

Rysové se tedy vyskytovali v místních hvozdech ještě před datem prvního vypuštění. Proto byla pozdější podpora šumavských rysů konkretizována projektem „Stabilizace rysa ostrovida v CHKO Šumava“. Mezi iniciátory projektu patřil už zmíněný Ladislav Vodák, pak specialista na rysy a jejich etologii Ludvík Kunc, dále RNDr. Sedláček, RNDr. Trpák – oba z ochrany přírody – a v neposlední řadě první dáma lesnické odborné veřejnosti RNDr. Ing. Eliška Nováková, CSc., ale i množství jiných, mně neznámých odborníků.

Velkým povzbuzením byl zvuk valící se vody. Sliboval, že místo splnutí Křemelné s Otavou u Čeňkovy pily je na dosah. Nebylo. Do cesty se nám postavily peřeje schwarzenberského plavebního kanálu. Jeho snadno překročitelné koryto zanesla tehdy běsnící voda větvemi a kmeny, přes které jsme se museli dostat na druhou stranu. Ženě se přechod po kládách nad rozvodněným potokem zdařil. Ne tak mně! Váha mužského těla plus krosna s fotovýbavou vykonala svoje. Nad korytem se dalo dřevo pode mnou do pohybu. Instinktivně jsem se obrátil ke kmeni, kterého jsem se přidržoval a tělem na něj nalehnul. Nohy šlapaly do prázdna v podvědomé snaze dostat se na druhý břeh. Kmen, na rozdíl od ostatního naplaveného materiálu, se nepropadl. Zaklíněn jedním koncem v naplaveném dřevě zafungoval jako rameno jeřábu a dopravil moje zavěšené tělo mimo koryto potoka k vytouženému břehu. Tenkrát jsem byl oběma nohama spíš v rakvi než na pevné zemi.

Kromě zmíněných celebrit měl projekt podporu Vojenských lesů a statků. Jeho zaměstnanci svědomitě hlásili svá pozorování i nálezy stržené zvěře, stop, trusu. To vše, zaznamenáno do map, dokreslovalo představy o výskytu a chování šumavských rysů, sloužilo k rekonstrukcím loveckých taktik jednotlivých zvířat. A protože se tu začali i úspěšně množit, stala se Šumava po kočevské oblasti Slovinska druhým místem v Evropě, v němž reintrodukovaní rysové prosperují.

Na Čeňkovu pilu jsme došli hodinu po odjezdu autobusu. Nezbyvalo než šlapat přes Rejštejn a Dlouhou Ves do Sušice pěšky. I tam jsme došli. Ve tři hodiny po půlnoci. A ještě později jsme se dozvěděli, že onen dramatický výlet jsme absolvovali čtyři dny po katastrofě jaderné elektrárny v Černobylu.

>>

Mirko Hain

Environmentální politika ve Slovenské republice

Ve dnech 19. – 20. dubna tohoto roku se ve slovenském Ružomberoku uskutečnila mezinárodní konference „Environmentální politika ve Slovenské republice“ s podtextem „Možnosti zvyšování transparentnosti a efektivity managementu ochrany životního prostředí“. Pořadatelem byl Konzervativní inštitút M. R. Štefánika se sídlem v Bratislavě.

Konference se zúčastnilo široké spektrum posluchačů nejen ze Slovenska, ale i z České republiky a byli mezi nimi zastoupeni jak pracovníci státní ochrany přírody, tak i ti, kteří s ochranou přírody přicházejí denně do styku při nejrůznějších aspektech své hospodářské či zájmové činnosti, pod nimiž si lze představit např. vlastníky lesních pozemků, rybáře, chovatele, zemědělce, ale také zástupce firem, které se zabývají recyklací odpadů a představitele nevládních organizací zabývajících se ochranou přírody. Neméně pestrá pak byla paleta přednášejících a v jednotlivých referátech byla probírána témata od obecné ochrany přírody, environmentální legislativy a environmentální kriminality až po speciální oblasti environmentální problematiky v lesním hospodářství, legislativy SR v oblasti odpadového hospodářství, recyklační fond a aspekty vodní politiky.

Střet různých názorů

Většina přednášejících se snažila představit posluchačům svůj pohled na environmentální politiku, mnohé z těchto pohledů byly nové, neotřelé, neboť se snažily o pohled širší, zahrnující více aspektů a to i aspekty sociální a ekonomické, které bývají často při dogmatickém prosazování ochrany životního prostředí opomíjeny. V referátech týkajících se environmentální legislativy bylo konstatováno, že na Slovensku, obdobně jako v České republice, chybí jasné vymezení pojmu „veřejný zájem“, což s sebou právě v oblasti uplatňování environmentální legislativy přináší nemalé potíže. Často totiž dochází ke střetu vlastnického práva s nedefinovaným „veřejným zájmem“. Dochází i ke střetu dvou veřejných zájmů a naskytá se otázka, který z nich upřednostnit. Na tuto otázku bylo pouze poukázáno, neboť současná legislativa odpověď neposkytuje.

Neméně zajímavé pohledy na otázky ochrany životního prostředí poskytl referát nazvaný „Tržní principy v managementu životního prostředí“, v němž bylo konstatováno, že životní prostředí je veřejným statkem, avšak některý součástí tohoto statku není definováno vlastnické právo – k ovzduší, k vodě. Bylo konstatováno, že s nárůstem bohatství dochází k nárůstu poptávky po kvalitním, neznečištěném životním prostředí. Tuto závislost popisuje Environmentální Kuznetsova křivka, která ukazuje, že se zvyšujícím se HDP dochází sice k nárůstu znečištění životního prostředí, ale pouze do okamžiku tzv. bodu zlomu, od kterého naopak při dalším růstu HDP začne docházet k poklesu znečišťování životního prostředí a dochází k jeho zlepšování.

Pokud se týká dalších otázek environmentální legislativy, lze za ně na Slovensku i v České republice označit:

- přeregulaci (čím více regulace, tím více prostoru pro korupci),
- konflikty zájmů (často vznikají právě z přeregulace),
- extenzivní přístup (zákony jsou aplikovány i nad rámec úmyslu zákonodárce),
- nevyvážený přístup (snaha určitých skupin získat vliv na správu věcí veřejných),
- nedostatek financí.

Často dochází ke konfliktům mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními aspekty, které by v ideálním případě měly být v rovnováze. K nerovnováze přispívá také skutečnost, že legislativa v této oblasti není optimální a často jsou zneužívána ustanovení předpisů EU, podle kterých členský stát může mít legislativu přísnější než stanovují rozhodnutí, nařízení či směrnice EU. Tím někdy zbytečně dochází k prohloubení konfliktu mezi environmentálním a ekonomickým či sociálním aspektem.

Dopady na lesní hospodářství

Z přednesených referátů lze v souhrnu poukázat na skutečnost, že vzhledem k tomu, že po dlouhou dobu nebyla v České i Slovenské republice řešena environmentální problematika, dochází v této oblasti nyní k vytváření extremistických názorů. Pokud tyto extrémní názory konkretizujeme, pak na jednom pólu stojí názor, „že v lese se nesmí těžit žádný strom, protože je to zločin“, na druhém pólu jsou pak se svým názorem ti, kteří tvrdí, „že vše je pouze věcí vlastníka a ekologové do vlastnictví nemají zasahovat“.

Velmi zajímavou informaci podal major Mário Kern z Prezídia Policejního sboru SR, když v referátu „Možnosti účinného boje proti environmentální kriminalitě v SR“ uvedl, že velké problémy na Slovensku jsou se samosprávou např. při povolování těžeb v lesích, neboť starostové jsou korumpovatelní a neoprávněně těžby povolují, za což budou stíháni.

Ing. Jiří Oliva přednesl referát „Regulace v lesní legislativě“, ve kterém shrnul výsledky analýzy omezujících ustanovení lesních zákonů v 10 evropských zemích, mj. všech zemích sousedících s ČR. Lesní zákon vlastníky lesů v ČR omezuje výsoce nad míru obvyklou v Evropě. Naopak omezující ustanovení v zákonech rovněž lesnických vyspělých zemích, jako je Švédsko či Finsko, jsou nesrovnatelně nižší. Velmi striktní zákon pak v praxi často působí protichůdně – způsobuje negující přístup a vznikají snahy o jeho obcházení.

Důsledkem takto výsoce omezujících zákonů jsou vzrůstající náklady na kontrolu jejich dodržování, jsou zde vysoké personální nároky na kontrolujícího, zvyšuje se riziko nekompetentních přístupů a korupce. Permanentní zákazy a příkazy v zákonech pak přináší také nemalá ekonomická rizika a mohou způsobit i nekonkurenceschopnost v rámci EU. V neposlední míře se také zvyšuje riziko nepopularity ekologie. Zásadním problémem legislativy tedy je stanovit rozumnou míru omezení, přičemž ani ekonomické hledisko v ochraně přírody a krajiny nelze podceňovat. >>

Ing. Petr Zvolánek,
odbor tiskový a propagační, ředitelství LČR

Květen

V přírodě i v lidech propuká láska, pud milování a potřeba reprodukce přichází s teplými májovými večery. O lásky čase psal K. H. Mácha překrásné básně, ke kterým čerpal náměty právě pod svěže zelenými korunami modřínů a bříz.

Celý kraj voní sluníčkem a v úvozu, který ještě pamatuje dobu koňských povozů, prozpěvuje svoji písničku špaček na rozkvetlém šeríku. Tudy dnes vede moje cesta do zeleného háje. Čtyřnohého přítele mám na vodítku. Zbytečně by mohlo dojít k nežádoucí návštěvě jeho velmi dobrého nosu v hnízdě mladých bažantů či koroptví. Srdce lovice a vášeň v jeho těle občas moje parohová píšťalka nezastaví a já se na něj nemohu zlobit. Vždyť na něm práci v terénu denně vyžadují a jsem rád za každého vyhnaného zajíce i vypíchnutého bažanta. Ví, že na zdravou zvěř nemá šanci, tak ji jen krátkým hlášením vyprovodí a s radostí se ke mně vždycky vrátí.

Při pohledu na tu krásu zmocňuje se mě ranní obava, kdy trávu na kraji lesa pokryla jinovatka a v pozoru hlásila příchod studených mužů z kalendáře. Stromy jsou v plném květu a přízemní mrazíky mohou napáchat velkou škodu. To paní Zofie je jiný návštěvník. Ta přijde, zatopí a po zimě je definitivní veta.

Pomalu přicházíme na kraj našeho lesa. Tady již několik let stojí jedna z prvních kazatelen novodobé historie našeho mysliveckého sdružení. Zub času na ní neúprosně hlodá. Bude třeba opravit žebřík a stojky, aby kamarádi myslivci v ranních hodinách 16. května, kdy půjdeme ve všech revírech zkusit štěstí na srnce, neskončili místo s poctami nad zhaslým srncem, někde v nemocnici. Údržba mysliveckých zařízení je jednou z nejdůležitějších činností myslivce. Stav zařízení je jejich osobní vizitkou.

Míříme s pejskem do borových houštin v Sádovce. Zde se po celý rok koncentruje největší část daňčí populace v kraji a šance, že zde najdeme daňčí shoz z nedávného shazování, je velká. Hledat budu já. Daka jsem tohle řemeslo nenaučil a těžko už naučím. Minimum shozů, které najdu za svůj život, nemůže na výcvik psa stačit. Náš revír není obora a ani zde není výcvik psa na hledání parohů lehký.

Tráva v lese za týden, co jsem zde nebyl, povyskočila. Na kraji houštin se bude hledat velmi obtížně. Hustě zavětvěné borovice mě nutí lézt po čtyřech. Houština je dlouhá asi sto metrů. Takto stihnu sledovat tři řady a na konci se posunuji dál. Občas se mi před obličejem objeví psí čenich a Dak má

radost, že našel svého, v tuto chvíli také čtyřnohého přítele. Borové jehličí mě škrábe na zádech a přichází pauza na úpravu výstroje. V klobouku mám hromadu jehličí a plné kapsy. Na druhé straně houštiny hlásí Dak zajíce a po chvíli klidu přibíhá na zapískání ke mně. Znovu vyrážíme. Dak za zábavou, já za... vlastně taky zábavou. Ve druhé části houštiny odpočívám uprostřed. Pohledem projíždím okolí, zda neleží úlovek někde poblíž. Jenže těch pár „rohatých“ daňků mohlo shodit kdekoliv a shoz může ležet klidně uprostřed zapomenuté lesní cesty, kam ho odnese liška nebo černá. Jednou ho najde náhodný houbař a bude kýčovitě zdobit jeho chatu v zahrádkářské kolonii. Představa, že by ho odevzdal mysliveckému hospodáři, mi nejde na mysl.

Nad houštinu vyrazili komáři a jsou jich hejna. Doprovázejí nás každé ráno na čekané a večer nám drze vlétnou do auta, zaparkovaného na kraji lesní cesty, když se znovu bez úlovku vracíme domů.

Jenže já se dnes vrátím s vavříny a vám jsem to chtěl říct. Tady byla doma Diana i Sv. Hubert a rozdávali plnou náručí. První shoz visel na borovici za očník a musel tu být minimálně 3 zimy. Bílý jako stěna, neporušený shoz silného lopatáče vypadal zdáli jako zapomenutý bílý šátek jednoho z honců, kteří zde při každém lovu protláčejí houštiny. Tak to je úlovek. Ani myši, liška ani prasata na něj nedosáhli. Míjeli ho i honci. Mám velkou radost a trofej ukazuji Dakovi. Směje se na mě a z trávy tahá, celý oslintaný, čerstvě padlý shoz. Tahle situace mě na chvíli ohromuje a nemohu tomu uvěřit. Na růži zaschlá barva, která pravděpodobně přilákala „čtyřkový nos“ Daka, a ten si přinesl hračku pro zábavu, aby se pochlubil. Stav je 1:1, ale v tuhle chvíli nad námi vítězí někdo třetí. Shozy leží v trávě vedle sebe a já myslím na náhodu, která nám dnes přinesla tenhle ojedinělý úlovek.

K večeru se úvozem vracíme zpět domů. Úlovky ozdobí lovecký pokoj a mě při každém pohledu na ně připomenou další den v lese, kdy jsme s Dakem prožili báječné dobrodružství tam, kde zval pan Mácha k lásce času. ><

Miloslav Louda

Krásné, významné a památné akáty Trnovník bílý, *Robinia pseudoakacia* L.

Slovensky Agát biely, německy Robinie, anglicky Black Locust, rusky Robinija lžeakcija.

Je světlomilnou rychle rostoucí dřevinou, která je nenáročná na půdní úrodnost a vlhkost půdy. Není dlouhověká, ale má mimořádnou pařezovou a kořenovou výmladnost, pozdě raší a je choulostivý na jarní mrazy. Je vítán včelaři pro bohatost květu i pylu a vůni v době květu. Má mimořádně bohatý kořenový systém, takže se udrží i na suchých skalnatých stráních.

Z jižních států USA (z Virginie) byl do Evropy dovezen asi v roce 1600 J. Robinem, zahradníkem francouzského krále. Používal se do zahrad a parků, protože bohatě bíle kvete a silně voní. Často se vysazoval k barokním církevním stavbám, kostelům a klášterům, ale i ke kapličkám a božím mukám, neboť trny připomínaly Kristovu trnovou korunu. Lesníci užívali akát jako nenáročnou pionýrskou meliorační dřevinu, až se vymkl z kontroly a dnes se z nežádoucích míst velmi obtížně odstraňuje. Akát snáší i městské prostředí, kde se nešťastně používal pro stromořadí do ulic. Pro svou nenáročnost a rychlý růst se vysazoval u železničních tratí pro zpevnování náspů a zářezů. Svou výmladností potlačuje ostatní rostliny, takže i u nás jsou dnes akátové lesy. Dřevo akátu je pevné, odolné, trvanlivé (loukotě, plotní sloupky, chmelové tyče, prazce) a je výhřevné. V Evropě je to nejrozšířenější introdukovaná dřevina – v Maďarsku je národním stromem.

U nás je nejvyšší zastoupení akátu v lesích v okolí Moravského Krumlova (23 %), Kralup nad Vltavou (21 %), Roudnice nad Labem (15 %), Hustopeč, Ivančice, Mikulova, Židlochovice. Přes 2550 ha akátových porostů je na Znojmsku (9,1 %). Téměř zcela chybí v krajích Karlovarském, Vysočina a Libereckém. Akát jako dřevina lesních porostů se nevyskytuje v horských a podhorských oblastech.

Památných akátů je u nás devět a akát se podílí i na dvou památných lipových alejích, a to v Dražkovicích na Vyškovsku a v Rosicích u Brna.

Akát v Hradci Králové

1. Akát „Šohaj“ u zámku ve Strážnici (okr. Hodonín) roste vlevo od příchodu do zámecké budovy. Není vyhlášen jako památný, přestože je největší svého druhu v ČR. Je opravdu malebný. Má obvod 630 cm, výšku 18 m, stáří 200 let a roste v nadmořské výšce 170 m. Strom není v dobrém zdravotním stavu, ale je vitální a potřebuje ošetření.

2. Akát v Dobříši, (okr. Příbram) má obvod 518 cm, výšku 20 m, stáří 200 let a roste v nadmořské výšce 370 m, není památný. Strom je na konci své existence – koruna silně prosychá, kmen je boulovitý s obrostky. Roste v zámeckém parku dobříšského zámku, v přední části anglické zahrady proti skleníku zimní zahrady u voliér. Vpravo od stromu na velké louce roste několik dalších krásných soliter.

3. Akát v Ivanovicích na Hané (okr. Vyškov) roste u zdi bývalého hřbitova, má obvod kmene 500 cm, výšku 13 m, stáří 200 let a roste v nadmořské výšce 225 m. Je vyhlášen jako památný strom. Je ve špatném zdravotním stavu, ale při dobré regenerační schopnosti akátu je naděje, že po ošetření může žít ještě desítky let.

4. Akát v zámeckém parku Libochovice (okr. Litoměřice) má obvod 481 cm, výšku 21 m stáří asi 150 let. Roste v západní části parku při levé straně hlavní zámecké cesty a je nenápadný. Není vyhlášen jako památný.

5. Akát v zámeckém parku Veltrusy má obvod 473 cm, výšku 27 m; roste v kraji porostu u skleníků a další akát v osově aleji má obvod 440 cm, výšku 18 m. Oba mají stáří asi 200 let a rostou v nadmořské výšce 180 m. Nejsou vyhlášeny jako památné.

6. Akát na nádvoří zámku v Hořině (okr. Mělník) má obvod 452 cm, výšku 22 m, stáří 120 let, zdravý a roste v nadmořské výšce 175 m. Není vyhlášen jako památný.

7. Akát v Hradci Králové roste v křižovatce Nezvalovy a Mýtské poblíž budovy krajského soudu, je mírně nakloněný a od výšky tří metrů je troják. Obvod kmene má 440 cm, výšku 20 m, stáří 100 let. Je to památný strom rostoucí v nadmořské výšce 235 m.

8. Kasejovický akát, (okr. Plzeň jih) roste u kapličky při SZ okraji obce. Má obvod 390 cm, 11 m výšku a stáří se odhaduje na 215 let. Roste v nadmořské výšce 560 m. Strom je ošetřen a v dobrém zdravotním stavu.

9. Akát v Brně – Lužánkách není vyhlášen jako památný strom. Roste ve středu Brna v nejstarším a nejlepším městském parku, který byl předán veřejnosti již v roce 1787, což by mohl být i rok výsadby tohoto stromu. Dnes má obvod 390 cm. Nadmořská výška parku je 220 m.

10. Akát pod Vačinou, k. ú. Strachovice, (okr. Tachov), byl to památný strom s obvodem **383 cm**, výškou 17 m a stářím 120 let. Zanikl asi v roce 2000.

11. Akát v Letovicích, k. ú. Letovice, (okr. Blansko) má obvod **377 cm**, roste v zámeckém parku, není památný.

12. Trnovník v Horní Libchavě, (okr. Česká Lípa) je stromem památným, roste nad základní školou, má pěkně upravené okolí a je ošetřen. Obvod kmene má **374 cm**, výšku 22 m a stáří 100 let. Nadmořská výška je zde 305 m; strom se nachází v CHKO České středohoří. Zdravý a úhledný strom.

13. Akát v Krasovicích k. ú. Kondrac, (okr. Benešov) roste na jižním okraji obce, je v CHKO Blaník. Má obvod **370 cm**, výšku 15 m a stáří 120 let. Roste v nadmořské výšce 485 m 2,5 km od Blánika a je vyhlášen jako památný strom.

14. Akát v Litovicích u Hostivic, (okr. Praha-západ) u starobylé tvrze není vyhlášen jako památný, má obvod **347 cm**, výšku 14 m, stáří 150 let.

15. Akát v Libini, (okr. Benešov) je památný, má obvod kmene **344 cm**, výšku 18 m, stáří 100 let. Roste při zelené turistické značce u cesty, která prochází obcí.

16. Akát v Soběsukách nad Ohří, (okr. Chomutov) roste v louce poblíž kostela (proti zbořenému zámku). Obvod stromu je **330 cm**, výška 20 m a stáří 175 let. Je památný.

17. Akát v Cítolibeč (okr. Louny) je památným stromem; roste za budovou fary, má obvod **320 cm**, výšku 20 m, stáří 100 let a je celý obrostlý břečťanem. Nadmořská výška stromu je 236 m.

18. Akát v Čelíně (okr. Příbram) vysazený v roce 1870 u křížku na návsi dosáhl obvodu **305 cm**, ale roku 2000 uschl a zanikl. Býval památným.

19. Akát v Litvínovicích – Šindelovy Dvory, (okr. České Budějovice) na břehu rybníka, pozoruhodný vysoký a rozložitý a nevyhlášený akát s obvodem **300 cm**.

Akát nepatří mezi dřeviny dlouhověké, bude mnoho nenalezených v okolí zámků, na hřbitovech a božích muk. Za upozornění stojí jedinci nad 300 cm.

V příznivých podmínkách dokáže akát dorůst vynikajících rozměrů: v Nizozemí před zámek Dooverth mají v oplocené ploše památný nízko se větvicí akát s boulovitým a žebernatým kmenem s pozoruhodnými rozměry: obvod **700 cm**, výška 17 m, starý asi 300 let. Je to **největší akát v Evropě** a asi také nejstarší.

Ale! V publikaci Historické zahrady okresu Kroměříž (1984) se uvádí akát u zámeckého parku Zdounky s obvodem kmene při bázi **731 cm** a výškou 30 m. Již neexistuje.

Podle keltského kaledáře jsou dny akátu 31. 3. – 13. 4. Lidé narození ve znamení akátu jsou prý houževnatí a uzavření s velkým smyslem pro zodpovědnost, mají sklon k filozofování a smysl pro rodinný život. Prokazují vynikající vizuální paměť, hospodárnost a šetrnost.

Akátový med je tekutý a voňavý, vhodný pro astmatiky. Nálev z drcených květů tiší kašel, křeče žaludku a pálení žáhy; někdy se malé množství květů přidává pro chuť a vůni do černého čaje.

>>

Ing. P. Kyzlík, Mgr. I. Kubátová,
tajemníci ČLS

Akát u Mělníka

Akát na Dobříši

Nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Dlouhodobá přestavba jehličnatého lesa na Hetlině – kutnohorské hospodářství

Vladimír Tesař a kolektiv

Problematika smrkových monokultur se vážně dotýká evropských, především středoevropských zemí, zejména v zorném úhlu setrvalého obhospodařování lesa při hrozbách příštích změn růstových podmínek. V rámci evropsky zaměřeného výzkumného projektu (Spiecker aj., 2003) byl kriticky, na vědeckých základech a s přihlédnutím k rozsáhlé zkušenosti praktických lesníků přehodnocen přístup ke smrkovým monokulturám a způsobům jejich případné transformace. K tomuto projektu mohou přispět i výsledky obsažené v této publikaci, která vznikla v rámci řešení projektu QD 1130/2001/01 „Cíle a způsoby přestavby monokulturálního smrkového lesa – vyhodnocení příkladných objektů přírodě blízkého obhospodařování lesa v České republice“ (2001 – 2004).

Vyd. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2004 (darováno Ústavem zakládání a pěstění lesů Lesnické a dřevařské fakulty MZLU v Brně technické knihovně LČR HK)

Trvale udržitelné hospodaření v lesích a krajině – od koncepce k realizaci

Sborník významných výsledků institucionálního výzkumu Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně v letech 1999 – 2004, které byly prezentovány na odborném semináři ve Křtinách dne 9. 3. 2005.

Vyd. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, v nakladatelství a vydavatelství Lesnická práce, Brno, 2005 (darováno Lesnickou a dřevařskou fakultou MZLU v Brně technické knihovně LČR HK)

Škodliví činitelé v lesích Česka 2004/2005

Sborník referátů z celostátního semináře s mezinárodní účastí,

Kostelec n. Č. l., 5. 4. 2005.

Vyd. VÚLHM Jiloviště-Strmady, 2005

(darováno technické knihovně LČR HK)

Seznam povolených přípravků na ochranu lesa 2005

Milan Švestka a kolektiv

Základní normu upravující používání pesticidů v lesním hospodářství schválilo Ministerstvo zemědělství ČR, odvětví lesního hospodářství, v souladu s ustanoveními Seznamu registrovaných přípravků na ochranu rostlin, který vydává Státní rostlinolékařská správa. Tento seznam byl aktualizován k 15. 3. 2005. Vyd. MZe ČR, Praha, a Lesnická práce, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, jako přílohu časopisu Lesnická práce 4/2005 (přiděleno technické knihovně LČR HK)

Biologie dřevokazných hub

Vladimír Rypáček

Jednotlivé kapitoly této knihy se zabývají našimi nejdůležitějšími dřevokaznými houbami, rozmnožováním a rozšiřováním dřevokazných hub, dřevem jako prostředím dřevokazných hub, výživou dřevokazných hub a jejich metabolismem, růstem dřevokazných hub a rozkladem dřeva, změnami v chemickém složení a ve struktuře dřeva v procesu dekompozice, vzájemnými vztahy dřevokazných hub v procesu dekompozice dřeva, působením biotických vlivů na činnost dřevokazných hub a dekompozici borky stromů dřevokaznými houbami.

Vyd. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 1957 (knihu věnoval technické knihovně LČR HK Doc. RNDr. Rostislav Radvan, CSc., který pracoval v oboru mikrobiologie na Lékařské fakultě v Hradci Králové a na okresní hygienické stanici v Pardubicích.)

Jiří Uhlíř

Černý rytíř povýšil na krále

Počátkem roku 2005, přesně 5. ledna ulovil, v oboře Sedlice (LS Vodňany) W. Schoiswohl (Rak.) velmi silného kňoura, patřícího k elitnímu chovu černých rytířů v sedlické oboře.

Hodnotitelská tabulka – výpis

Měřené znaky	Měřené hodnoty	Vypočtené hodnoty	Koeficient	Body
délka páráku	levý (cm) 22,70	průměr 22,40	1,000	22,40
	pravý (cm) 22,10			
šířka páráku	levý (mm) 30,90	průměr 30,75	3,000	92,25
	pravý (mm) 30,60			
obvod klektáku	levý (cm) 7,10	součet 14,10	1,000	14,10
	Pravý (cm) 7,00			

Přirážky

za páráky 2,00

za klektáky 2,50

Celkem kladných 133,25

BODOVÁ HODNOTA TROFEJE CIC 133,25

Hodnota 133,25 CIC znamená nový národní rekord.

Trofej bude poprvé k vidění na mezinárodní výstavě Natura Viva 2005 v Lysé nad Labem, která se koná od 27. května do 4. června. Tuto událost si nenechte ujít a přijďte navštívit i expozici Lesů České republiky, s. p., kde vás čekají špičkové trofeje z vybraných honiteb.

LIGNA HANNOVER 2005

Ve dnech 2. – 6. května 2005 se opět po dvou letech uskutečnil v Hannoveru další ročník mezinárodního veletrhu lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu LIGNA+ HANNOVER 2005. Zúčastnilo se jej na 2000 vystavovatelů ze 46 zemí světa. Výrazně se oproti předchozím letům zvýšila návštěvnost z asijských zemí a USA. Celkem veletrh navštívilo na 100 000 návštěvníků a téměř polovina z nich byla ze zahraničí.

Program výstavy byl rozdělen do následujících hlavních oblastí:

- Lesnictví a lesní technika
- Výroba nábytku
- Opracování dříví (truhlářství, zpracování masivního dříví apod.)
- Výroba dříví
- Řemesla, příslušenství a služby, použití dříví ve výstavbě
- Technologie pořezu dříví
- Zvláštní prezentace – lesnictví, výzkum a vzdělávací programy, mezinárodní svazy, energetické využití dříví

V rámci lesnické sekce výstavy byla hojně prezentována lesní technika – harvestory, vyvážecí soupravy, štěpkovače, svazkovače (foto č. 1) a drtiče klestu apod. Oblast lesnictví a lesní techniky byla rozšířena o problematiku logistiky toku dříví z lesa k odběratelům. Naši němečtí kolegové tuto oblast řeší již nejméně dva roky a podle úrovně ukázek mají k dispozici první výsledky. Všichni vystavovatelé ve svých řešeních shodně využívali data děl hospodářské úpravy lesa, dálkovou bezdrátovou komunikaci a lokalizaci pomocí GPS. Datové sklady LČR s daty o lese (LHP) jsou svojí otevřenou koncepcí připraveny poskytovat datovou základnu pro vybudování systému logistiky pohybu dřevní hmoty s využitím technologie GPS (expozice firem TOPCON, Forstware, WAHLER, WOHLFEIL). Bylo zde prezentováno komplexní řešení včetně zařízení pro práci v terénu.

V halových prostorách byly k vidění ukázky zpracování dřeva a možnosti využití takto zpracovaného dřeva ve výrobě ve stavebním i nábytkářském průmyslu (lepená dřevěná komorová okna, izolační systémy, podlahy atd.). K vidění byl rovněž automatizovaný proces výroby nábytku – kompletní přestavitelné linky (např. výroba kuchyňských linek). Nechyběla ani prezentace drobného ručního nářadí a strojů pro menší truhlářské dílny. V rámci sekce opracování dřeva bylo možné vidět pracovat CNC stroje, tedy počítačově řízené opracování dřeva (foto č. 2).

V rámci doprovodného programu byla na druhý den výstavy zařazena celodenní konference na téma „Energetické využití dříví“. Byla zde prezentována jednak politická podpora celé záležitosti v Německu, jednak podmínky produkce a užití biomasy. Rakouští kolegové zde představili postupy řešení a jejich výsledky včetně detailních doporučení při rozhodovacím procesu investice do této oblasti. Značný prostor byl věnován peletám (a jejich potenciálu do budoucnosti). V Německu je již jejich kvalita definována normou. V jistých fázích diskuse museli mít

nově přichozí pocit, že jediná forma úpravy dříví do energetické podoby je peleta. Důvodem postavení tohoto výrobku v německých podmínkách je jistě jejich univerzálnost, komfort dalšího použití, limitovaná potřeba skladovacích prostor apod.

Celkový dojem z výstavy lze vystihnout jednoznačným trendem procesu automatizace. Tento proces velmi dynamicky postupuje z úrovně zpracování dříví až k jeho těžbě. Markantní je tento jev zejména v oblasti logistiky toku dříví z lesa k odběratelům. Další rozpracování této problematiky na podmínky LČR bude nutné nejspíše v krátké budoucnosti i u nás. Komplexnost a investiční náročnost celé záležitosti je zřejmá. Na druhé straně výsledky (hlavně pak ekonomické) úspěšné aplikace v podmínkách LČR musí být ohromující. >>

Ing. Vít Obrdlík, ředitelství LČR

2. CNC obráběcí stroj

V měsíci květnu oslavili významná životní jubilea tito pracovníci LČR

Padesátiny

3. 5.	Ing. Jiří Neuvirt	LS Vítkov
4. 5.	Ing. Josef Hrnceček	LS Vodňany
10. 5.	Vladimír Lehký	LS Janovice
12. 5.	Pivoňka Petr	LZ Dobříš
16. 5.	Brunclík Josef	LS Ještěd
17. 5.	Talan Lubomír	LZ Kladská
20. 5.	Ing. Jiří Chládek	LS Ještěd
28. 5.	Miroslav Straka	LZ Kladská

Šedesátiny

2. 5.	Ing. Bohuslav Vítek	KI Zlín
15. 5.	Jan Hart	LZ Kladská
18. 5.	Ladislav Novotný	LZ Židlochovice
18. 5.	Jarmila Vostárková	LZ Dobříš
20. 5.	Jan Kunčar st.	LS Ruda n. M.
22. 5.	Josef Zumr	LS Jablonec n. N.
23. 5.	Iva Hendrychová	LZ Kladská

Všem jubilantům blahopřejeme a přejeme jim hodně zdraví a spokojenosti.

1. svazkovač klestu VALMET 860

Lesáci připravují výsadbu nových lesů

Mrazy, jinovatka a sníh letošní zimy stromy v lesích regionu nijak nepoškodily, nepřemnožil se ani kůrovec. Pracovníci jedenácti revírů znojemské lesní správy Lesů ČR připravují asi dvě stě čtyřicet hektarů plochy na zalesňování. „Vegetaci samozřejmě nevysazujeme nahodile, lesáci budou při výsadbě postupovat podle dané lesnické typologie, která vybere pro určitou lokalitu nejvhodnější druh stromu. Odborníci při určování vhodné dřeviny vycházejí například z průzkumu podloží, horniny, složení půdy, klimatických podmínek a podobně,“ uvedl lesní správce znojemské lesní správy Petr Sklenář. Například v kuchařovickém revíru v těsném sousedství Znojma budou letos lesáci pečovat o dvacet hektarů nových porostů. „Na pěti hektarech vysadíme stromy vypěstované v lesních školkách. Půjde o duby, lípy, v menší míře borovice a modřiny. Práce chceme skončit nejpozději do poloviny května tak, aby stromy stačil zavlažit jarní déšť,“ informoval tamní revírník František Gabrhel. Na dalších patnácti hektarech se budou lesníci starat o spontánně vysemeněné buky a duby. „Zde půjde zejména o chemické postřiky a mechanické vyžínání porostů v okolí mladých stromků,“ doplnil revírník.

(Rovnost - Deník Znojemska)

Nad kůrovcem stále ještě není vyhráno

Podobná opatření jako před rokem, kdy lesníci varovali majitele lesů před možnou kůrovcovou kalamitou, je podle odborníků dobré přijmout i letos. „Stále ještě není vyhráno, ohrožení stále trvá, opět je třeba počítat s možností, že se škůdce přemnoží, na místě je proto ostražitost,“ vyzývá hlubocký lesní správce Lesů ČR Jan Zasadil. Jak rychle se bude lykožrout množit, záleží především na počasí. Z tohoto hlediska jsou pro lesníky výhodné chladnější a vlhká období. „Za takových podmínek se kůrovec vyvíjí pomaleji, roli hrají i za chladu a vlhka prosperující plísňe a houby, které škůdce dokáží zlikvidovat,“ vysvětluje Zasadil. Naopak teplé období, kterým se letošní jaro uvedlo, vývoj kůrovce přispíší. „Už se nám představil osobně,“ říká napůl žertem. „Chytili jsme živého dospělého brouka,“ vysvětluje.

(Českokobudějovické listy)

Cesta vede slatinným lesem

Novou naučnou stezku připravují pracovníci Lesů České republiky na Chebsku, a to mezi Třemi Sekerami a zaniklou obcí Slatina. „Stezka povede po turistických cestách, které doplníme informačními tabulemi, lavičkami a vyhlídkovým altánem. Na trase také obnovujeme studánku,“ říká Josef Pěkný z lesní správy Planá. Naučná stezka Slatina začíná nad Malou Hledšebí, kde vstupují do lesa žlutá a zelená turistická trasa. První informační tabule asi po 500 metrech upozorní návštěvníky na významný krajinný prvek a zvláštnosti zdejší fauny a flory. Stezka pokračuje k osadě Krásný, pozoruhodným skalám na Kamenci, vyhlídce na Kamennou Huť a pohoří Český les, pak směrem na Dyleň k Plánskému můstku, kde stezka lidem představí slatinné lesy, a poté směrem ke státní hranici na zalesněné uranové doly a do bývalé obce Slatina. Tam kromě ilustrovaných informací o obci přibude pro výletníky u rybníčku dřevěný altán o průměru 5 metrů s ohništěm. „Zpět vede stezka na Tachovskou Huť kolem dvou nových přírodních rezervací, Tři Sekery, pramen Na Šachtě a Panský vrch u Drmoulu. Celkem 25 kilometrů,“ doplňuje Josef Pěkný.

(Mladá fronta Dnes)

Lesy se učí chodit v obchodech

Po vlastní linii začaly obchodovat část vytěženého dřeva ze svých porostů lesní správy Lesů ČR. „Znamená to pro nás naučit se zvládat novou sféru. Je to otázka měsíce, než se zorientujete na trhu a v cenových relacích,“ nepřipouští si nárůst starostí hlubocký lesní správce Jan Zasadil. Podle něj

je změna pouze kosmetického rázu. „Těžba zůstává na stejné úrovni, otázkou je jen, kdo ji zobchoduje. Situace se tedy nemění ani pro lesní dělníky, práci jim určitě nikdo nevezme,“ ujistil Zasadil veřejnost.

(Českokobudějovické listy)

Lesníci vysadí téměř půl milionu sazenic

Zasadit čtyři sta sedmdesát šest tisíc sazenic jehličnatých a listnatých stromků je úkol v deseti revírech lesní správy Buchlovice, která obhospodařuje lesy v Chříbech. Správa malými stroměčky zalesní sedmdesát šest hektarů holin po mýtních těžbách. Na šedesáti procentech plochy bude provedena výsadba sazenic do ručně vykopaných jamek a na zbývajících ploše je lesní dělníci vysadí do jamek vyhloubených přenosnými motorovými jamkovači. „Při jarním zalesnění vysázíme v naší lesní správě na dvě stě padesát tisíc sazenic buků, sto deset tisíc smrků a padesát tisíc dubů. Nižší je podíl borovic, modřinů, jasanů, javorů a olše. Převážná většina kvalitních jehličnatých a listnatých sazenic, vhodných k vytvoření geneticky i hospodářsky hodnotných lesních porostů, byla vypěstována v osmi lesních školkách naší správy,“ uvedl zástupce vedoucího lesní správy Antonín Lukůvka a pokračoval: „Za účelem vytvoření nových porostů dojde v letošním jaru v Chříbech nejen k jejich umělé obnově na ploše sedmdesáti dvou hektarů, ale i k přirozené obnově čtyřiceti pěti hektarů lesa, přičemž čtyřicet tři hektarů bude tvořit buk.“

(Slovácké noviny)

U hrobu žen v Čisté je nový pomník

Památník umučených žen z válečného pochodu smrti v Čisté v dubnu 1945 má novou podobu. Na štěrkovém podloží je do neuzavřeného kruhu rozmístěno 12 kamenů, které se paprskovitě sbíhají do středu kruhu. V něm je původní náhrobní betonová deska, na níž je umístěná deska z černé žuly s nápisem Shalom, což je hebrejský pozdrav Mír s tebou. „Původní pomník byl jen málo udržovaný, byl na něm zlomený křesťanský kříž, dodaný zřejmě ze zlikvidovaného hřbitova v Litrbachách,“ vysvětlil Josef Kunc z občanského sdružení Rozhled Krásno, které se stavby ujalo. S náročnou realizací pomníku pomohly Lesy České republiky v Kladské, na jejichž pozemku je hrob umístěn. Dodaly dřevěné lavičky, přístupový můstek a informační tabuli, jejíž text vypracovalo sdružení. „Všichni pomohli zdarma, za což jim patří dík,“ ocenil člen sdružení Rozhled Krásno.

(Sokolovský deník)

>>

SOU lesnické BZENEC-PŘÍVOZ

přijme

učitele odborných předmětů
lesnického zaměření

Termín nástupu: 1. 9. 2005

Požadujeme: VŠ – fakulta lesnická

Žádosti s profesním životopisem zasílejte na adresu:
SOU lesnické, Přívoz 735, 696 81 Bzenec
tel.: 518 309 431
Ing. Měsíček (Mgr. Nykl)
e-mail: soules.bzenec@ho.orgman.cz

Než se rozhodnete půjčit si, promluvte si s námi

od
8,9 %*

**... a budete chtít Citibank
osobní půjčku.**

Rozhodnout se pro naši půjčku znamená nejen nízké úročení, ale i možnost splatit půjčku předčasně bez sankčních poplatků, půjčit si od 20 000 do 600 000 Kč bez ručitele, nastavit si výši splátek a další výhody.

volejte 844 700 444
www.citibank.cz

Your Citi never sleeps
citibank

Lesy ČR podepsaly dohodu o spolupráci s Českým svazem ochránců přírody

Lesy ČR, věrný své dlouholeté tradici, i pro rok 2005 podepsaly dohodu o spolupráci s největší nevládní organizací působící v ochraně přírody, Českým svazem ochránců přírody. Dohoda se týká spolupráce v oblasti péče o krajinu a přírodu včetně ekologické výchovy. Lesy ČR na oboustranně schválené, přesně vymezené projekty vyčlenily celkem 2 200 000 Kč. „Tato spolupráce trvá již 7 let a Lesy ČR chápou ochranu přírody jako nedílnou součást své činnosti státního podniku,“ říká Vladimír Blahuta, generální ředitel Lesů ČR.

V minulých letech se na základě této spolupráce podařilo například zmapovat výskyt a následně ochránit mnoho druhů chráněných rostlin a živočichů. Lesy ČR na základě podkladů

od ČSOP ochraňují stromy, v jejichž dutinách hnízdí ptáci či netopýři, podporují provádění záchranných přenosů ohrožených raků. Tradiční je spolupráce s ČSOP v ochraně lesních mravenců Formica či instalace hnízdních budek pro ptáky jako biologické ochrany lesa. V současné době pečují ČSOP na území spravovaném LČR o více než 9000 těchto budek. LČR však podpořily i projekty ČSOP založené na nejmodernějších technologiích, jakým je např. telemetrická sledování aktivity výrů.

Velký význam kladou oba partneři i na výchovu veřejnosti, zejména dětí a mládeže. Například formou podpory tradičních přírodovědných soutěží ČSOP, jako jsou Zelená stezka – Zlatý list či Ekologická olympiáda či podpory výchovného působení záchranných stanic pro handicapované živočichy. >>

Petr Stýblo, ČSOP
Lubomír Šálek, LČR, s. p.

Školení ochrany lesa proti škodlivým činitelům

Za účelem zopakování principů ochrany lesa proti lýkožroutu smrkovému a získání nových poznatků v prevenci a boji proti tomuto škůdci zorganizovala lesní správa Jeseník spolu s Jesenickou lesnickou společností a Lesní ochrannou službou VÚLHM přednášku „Ochrana lesa proti škodlivým činitelům“.

Přednášející, Ing. Jaroslav Holuša, Ph.D., a Ing. Milan Švestka, DrSc., seznámili posluchače s organizací Lesní ochranné služby, Přehledem škodlivých činitelů v roce 2004 a velmi podrobně s Bionomií lýkožrouta smrkového včetně informací o nových poznatcích v ochraně lesa proti němu.

Přednášky, jež se uskutečnila dne 19. dubna 2005 v Relaxcentru v Bělé pod Pradědem, se zúčastnilo celkem 35 posluchačů zastoupených 32 pracovníky LČR (16 Jeseník, 10 Loučná, 3 Javorník, 2 Prostějov a 1 KI), dvěma zástupci obecních lesů a jedním pracovníkem státní správy MÚ Jeseník. >>

Ing. Jaromír Latner, CSc., lesní správce

Regionální kolo soutěže Zelená stezka – Zlatý list

Informační středisko LČR Křivoklát získalo pro letošní rok akreditaci k pořádání okresního kola přírodovědně – ekologické soutěže Zelená stezka – Zlatý list. Jedná se o aktivitu s mnohaletou tradicí, která probíhá na několika úrovních. Od regionálních po krajská až celonárodní kola. Celou soutěž také odborně a finančně podporuje podnik Lesy České republiky, s. p.

Regionální kolo pro okres Rakovník proběhlo dne 28. 4. 2005 v areálu rekreačního zařízení LČR Emilovna. Přes vrtkavost dubnového počasí byl krásný slunečný den a my jsme hned ráno přivítali 102 dětí ze základních škol, které si přijely prověřit svoje znalosti z přírodovědy a ekologie. Byly rozděleny podle pravidel do šestičlenných družstev. Soutěž probíhala na trase asi 4 km dlouhé a na deseti stanovištích. Soutěžilo se v těchto disciplínách: Ekologie, Savci, Ptáci, Plazi a obojživelníci, Ochrana přírody, Bezobratlí, Houby a výtrusné rostliny, Dřeviny, Byliny a Neživá příroda. Vysokou úroveň soutěže garantovali odborní lektoři, kterými byli pracovníci Správy CHKO Křivoklátsko, lesní správy Křivoklát a Muzea TGM v Rakovníku. Děti se snažily, bylo evidentní, že se přírodě věnují i mimo školu v rámci nejrůznějších zájmových aktivit. Znalosti některých družstev byly opravdu na velmi vysoké úrovni.

Během dne byl pro soutěžící připraven i doprovodný program, a to sportovní střelba ze vzduchovky, práce s mapou a topografie, dětem se věnovali také pracovníci záchranné stanice pro handicapovaná zvířata v Kladně. Ti s sebou přivezli i malinké divoké prasátko, které bylo nalezeno opuštěné, a jelikož vyžaduje celodenní péči a časté krmení, muselo se svými ošetřovateli k nám na Emilovnu, a to samozřejmě k velké radosti dětí.

Na závěr proběhlo vyhodnocení. Absolutními vítězi v obou kategoriích, tzn. mladších a starších žáků, se stala družstva ze Základní školy Jesenice. První tři družstva v každé kategorii byla odměněna věcnými dary, ostatní soutěžící získali pamětní listy a drobné propagační předměty. Na závěr bych ráda poděkovala sponzorům akce, kterými jsou: Procter and Gamble Rakona, s. r. o., Stavební a obchodní firma Karel Breník Křivoklát, Obecní úřad Křivoklát a Zdeňka Pernicová Křivoklát. Díky jejich podpoře byly zakoupeny některé ceny, zajištěno občerstvení a autobusová doprava. Můj velký dík patří i zaměstnancům Správy CHKO Křivoklátsko a všem ostatním spolupracovníkům, kteří se na této akci podíleli a díky nimž měla celá soutěž hladký průběh i patřičnou úroveň. >>

Táňa Friebertová

Zelená stezka Zlatý list

Emilovna 28. 4. 2005

2005

ROK LÍPY

Lesy k užívání, lesy k užítku